Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН. ◆ 6 июнь 1971 йил, якшанба ◆ № 128 (14.998). ◆ Баҳоси 2 тийин.

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

ҒЎЗА ПАРВАРИШИГА — ЗАРБДОР СУРЪАТ!

ҲАММА РЕЗЕРВЛАР ИШГА СОЛИНАДИ

Хоразм область меҳнаткашларининг 1971 йилги

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТИ

КПСС XXIV съезди қарорларини Хоразм область меҳнаткашлари зўр мамнуният туйғулари билан кутиб олдилар. Область корхоналари, ташкилотлари, колхоз ва совхозлари коллективлари беш йилликнинг биринчи йили топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун москваликлар ташаббуси билан бошланган мусобақага қўшилиб, ўз зиммаларига оширилган социалистик мажбуриятлар олдилар.

Саноат ишлаб чиқариш ҳажмининг йиллик плани 18 декабрга, маҳсулотни реализация қилиш плани эса 24 декабрга бажарилади. Топшириққа қўшимча равишда 10,5 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш қарор қилинди. [illegible]

Маҳаллий саноат корхоналари [illegible] 5000 тонна пахта толаси, 120 тонна лигнин, 1 миллион дона силикат ғишт, 300 тонна сунъий ёғ, 150 тонна қаймоқ олинади [illegible].

Халқ истеъмоли буюмлари ишлаб чиқариш 1970 йил даражасига нисбатан 12 процент кўпайтирилади. Буюмларнинг 30 та янги тури ишлаб чиқилиб, ўзлаштирилади. Янги техникага доир 18 та йирик ташкилий-техникавий тадбир амалга оширилади. 150 та янги серунум машина-ускуналар ўрнатилади. 1 миллион 700 минг киловатт-соат электр энергияси, 500 тонна пахта, 45 тонна сим, 30 минг квадрат метр ўраш газламаси ва бошқа материаллар тежаб қолинади.

Хўжалик ишлаб чиқаришини янада интенсивлаштириш ва ихтисослаштириш, комплекс механизациялаш асосида 410 минг тонна пахта етиштирилиб, давлатга сотилади. 36,7 минг тонна дон, 32 минг тонна шоли, 17,6 минг тонна сабзавот, 31,2 минг тонна полиз маҳсулотлари, 3,6 минг тонна мева ва узум, 1320 тонна пилла давлатга сотилади. 158 минг тонна дағал хашак ва 268 минг тонна силос тайёрланади. Ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сут 1350 килограммга етказилади. Давлатга 5,6 минг тонна гўшт, 21,8 минг тонна сут, 12,4 миллион дона тухум, 46 минг дона қоракўл тери ва 620 тонна жун сотилади.

3,5 минг гектар янги ер ўзлаштирилади, қишлоқ хўжалик оборотига киритилади, 6000 гектар ер текисланади ва 4000 гектар ернинг мелиоратив ҳолати яхшиланади.

Фан ва техника ютуқларини ишлаб чиқаришга жорий этиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, новаторлар тажрибасидан фойдаланиш ҳисобига [illegible] 25 декабрга, [illegible] 23 декабрга бажарилади. [illegible]

Аҳолига савдо ва маиший хизмат кўрсатиш анча яхшиланади. Маиший хизмат кўрсатиш ҳажмининг йиллик плани 26 декабрга бажарилади.

Ушбу социалистик мажбуриятлар Хоразм область корхоналари, ташкилотлари, колхозлари ва совхозлари коллективларида муҳокама қилиниб, қабул этилган.

МУКОФОТЛАР ТОПШИРИЛДИ

Тошкент областининг шаҳар ва районларида саноат, қишлоқ хўжалигининг илғор ходимларига беш йиллик план топшириқларини муваффақиятли бажарганликлари учун ҳукумат мукофотларини топшириш маросими бўлиб ўтди.

«Средазуголь» комбинатининг Ангрен ҳавзасидаги экскаватор машинисти Х. Алиқулов, В. И. Ленин номидаги Олмалиқ кон-металлургия комбинати мис эритиш заводининг старший мис эритувчиси Г. И. Дождиков, Янгийўл районидаги Жамбул номли совхозининг бош чўпони Н. Шуйбеков, «Бўка» совхозининг звено бошлиғи М. А. Ковалева, Калинин районидаги «Ўзбекистон 40 йиллиги» колхозининг раиси Турғун Мирзаев, Юқори Чирчиқ район қишлоқ хўжалик бошқармасининг бош агрономи В. И. Терешченко, Юқори Чирчиқ район партия комитетининг биринчи секретари И. И. Ладушкин Ленин ордени, «Ўроқ ва болға» олтин медаллари ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилгани тўғрисидаги ёрлиқларни олдилар.

Мусобақа ғолибларининг катта группасига Ленин орденлари, Октябрь революцияси, Меҳнат Қизил Байроқ, «Ҳурмат Белгиси» орденлари, «Шавкатли меҳнати учун» ва «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлиги учун» медаллари топширилди.

(ЎзТАГ).

ПИЛЛАМИЗ — ТИЛЛАМИЗ

Республика областларида пилла тайёрлашнинг бориши тўғрисида 1971 йил, 5 июнга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи стун — мавсум бошидан буён тайёрланган пилла (тонна ҳисобида); иккинчи стун — планнинг бажарилиш проценти; учинчи стун — бир кунда тайёрланган пилла (процент ҳисобида).

БУХОРО	2606	113,1	0,2
ТОШКЕНТ	1492,1	108,9	0,7
ҚАШҚАДАРЁ	1216	105,7	0,9
СИРДАРЁ	412,5	105,5	2,6
АНДИЖОН	3001,8	103,5	3,3
СУРХОНДАРЁ	702,2	100,3	—
Фарғона	4399,2	97,7	1,2
Наманган	1936,5	96,8	2,0
Самарқанд	1869,9	85	4,9
Хоразм	761,3	59,9	16,3
ҚҚ АССР	309.3	47,6	9,3
Республика бўйича:	18706,9	95,9	3,1

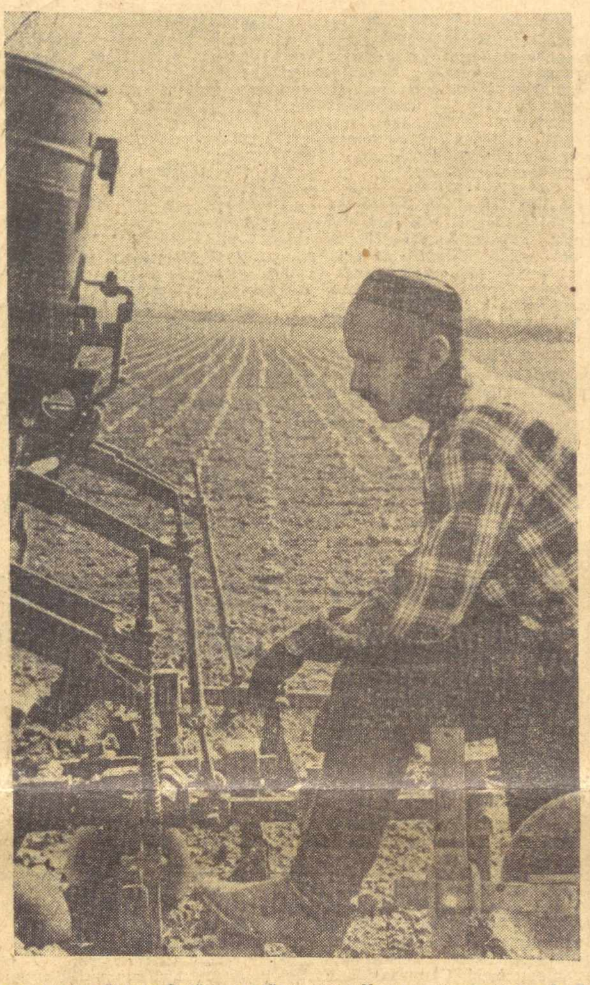

Тошкент область Оққўрғон районидаги «Москва» колхозининг З. Раҳимов бошчилигидаги звено аъзолари ғўзага иккинчи марта ишлов беришни тугалламоқдалар. Звено пахтакорлари 50:60 схемасида экилган 40 гектарли майдондаги пахтадан 40 центнердан ҳосил кўтаришга аҳд қилишган. Суратда: илғор звено бошлиғи З. Раҳимов ўз даласида.

Қ. Розиқов фотоси, (ЎзТАГ).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Давлатга пилла сотиш йиллик планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзиладилар:

Андижон области (область партия комитетининг биринчи секретари **Б. Раҳимов**, область ижроия комитетининг раиси **П. Қаюмов**, область комсомол комитетининг секретари **Ш. Қуббиев**, область ипакчилик бошқармасининг бошлиғи **Д. Болтабоев**).

Андижон райони (район партия комитетининг секретари **Ш. Ёқубов**, район ижроия комитетининг раиси **Ш. Каримов**, район комсомол комитетининг секретари **У. Абдуғаниев**, бош пилла қуритиш пунктининг директори **М. Сатторова** ўртоқлар).

Бўз райони (район партия комитетининг секретари **А. Исмоилов**, район ижроия комитетининг раиси **Т. Хожиқосимова**, район комсомол комитетининг секретари **Т. Низомов**, бош пилла қуритиш пунктининг директори **А. Усмонов** ўртоқлар).

Ленин райони (район партия комитетининг секретари **Н. Қодиров**, район ижроия комитетининг раиси **Т. Тешабоева**, район комсомол комитетининг секретари **М Раҳмонова**, бош пилла қуритиш пунктининг директори **Г. Тоҳиров** ўртоқлар).

Ғиждувон райони (район партия комитетининг секретари **Д. Қурбонов**, район ижроия комитетининг раиси **Ғ. Урунов**, район комсомол комитетининг секретари **Р. Ҳасанова**, бош пилла қуритиш пунктининг директори **Ғ. Тошев** ўртоқлар).

Когон райони (район партия комитетининг секретари **А. Мансуров**, район ижроия комитетининг раиси **У. Асатов**, район комсомол комитетининг секретари **Ш. Тўхтаев**, бош пилла қуритиш пунктининг директори **Д. Қобилов** ўртоқлар).

Қизилтепа райони (район партия комитетининг секретари **М. Мироқов**, район ижроия комитетининг раиси **И. Скориков**, район комсомол комитетининг секретари **Р. Носиров**, бош пилла қуритиш пунктининг директори **У. Мардонов** ўртоқлар.)

Свердлов райони (район партия комитетининг секретари **Ш. Шаропов**, район ижроия комитетининг раиси **И. Норов**, район комсомол комитетининг секретари **Н. Исканов**, бош пилла қуритиш пунктининг директори **Ж. Иззатов** ўртоқлар).

Сирдарё райони (район партия комитетининг секретари **М. Каримов**, район ижроия комитетининг раиси **У. Хўжаев**, район комсомол комитетининг секретари **С. Оқилов**, бош пилла қуритиш пунктининг директори **Б. Дадажонов** ўртоқлар).

ССР Олий Совети Президиумининг Фармони

КОЛХОЗЧИЛАРНИНГ ПЕНСИЯ ТАЪМИНОТИНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ ЧОРАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Колхозчиларнинг пенсия таъминотини янада яхшилаш мақсадида СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

1. Пенсияларни ҳисоблаб чиқаришнинг ишчилар, хизматчилар ва уларнинг оила аъзолари учун СССРнинг «Давлат пенсиялари тўғрисида»ги 1956 йил 14 июнь Қонунида (СССР Олий Совети Ведомостлари, 1956 йил 15-сон, 313-бет) белгиланган тартиби колхозларнинг аъзоларига ва уларнинг оилаларига ҳам жорий қилинсин.

Колхоз аъзоларининг қарилик пенсияси минимал миқдори ойига 20 сўмга етказилсин (бу пенсиянинг максимал миқдори ойига 120 сўмлигича сақлаб қолинсин).

Колхоз аъзоларининг инвалидлиқ пенсиялари минимал миқдори кўпайтирилсин:

Меҳнатда майиб бўлиш ёки касб касалига чалиниш оқибатида: 1 группа инвалидлар пенсиясининг минимал миқдори ойига 35 сўмга, 2 группа инвалидлариники 25 сўмга, 3 группа инвалидлариники 16 сўмга етказилсин;

Умумий касаллик оқибатида: 1 группа инвалидлар пенсиясининг минимал миқдори ойига 30 сўмга, 2 группа инвалидлариники 20 сўмга етказилсин.

Боқувчисидан маҳрум бўлганлиги сабабли колхозчиларнинг оилаларига бериладиган пенсияларнинг минимал миқдорлари: оиланинг меҳнатга яроқсиз уч ёки ундан кўп аъзоси бўлган тақдирда — ойига 30 сўмга, оиланинг меҳнатга яроқсиз икки аъзоси бўлган тақдирда — 20 сўмга, оиланинг меҳнатга яроқли бир аъзоси бўлган тақдирда — 16 сўмга етказилсин.

Узоқ Шимол районларида камида 15 календарь йил ишлаган, Узоқ Шимол районларига тенглаштирилган жойларда эса камида 20 йил ишлаган колхоз аъзоларининг қарилик пенсияси олиш ҳуқуқини берадиган ёши: эркакларники 60 ёшдан 55 ёшга, аёлларники 55 ёшдан 50 ёшга келтирилсин.

2. Шу Фармоннинг 1-моддасига биноан СССРдаги «Колхозларнинг аъзоларига пенсиялар ва нафақалар тўғрисида»ги 1964 йил 15 июль Қонунига (СССР Олий Совети Ведомостлари, 1964 йил, 29-сон, 340-бет); (1967 йил 39-сон, 520-бет) қуйидаги ўзгартишлар киритилсин;

1) 6-модда қуйидаги мазмундаги абзац билан тўлдирилсин:

«Узоқ Шимол районларида камида 15 календарь йил ишлаган, Узоқ Шимол районларига тенглаштирилган жойларда эса камида 20 йил ишлаган колхоз аъзолари: эркаклар — 55 ёшга тўлганда ва иш стажи камида 25 йил бўлган тақдирда; аёллар — 50 ёшга тўлганда ва иш стажи камида 20 йил бўлганда»:

2) 8, 11 ва 14-моддалар қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«8-модда. Колхозларнинг аъзоларига қарилик пенсиялари СССРнинг «Давлат пенсиялари тўғрисида»ги қонунининг 13-моддасида ишчи ва хизматчилар учун (ер ости ишларида, меҳнат шароити зарарли бўлган ишларда ва иссиқ цехларда ишловчилардан ташқари) белгиланган миқдорларда тайинланади, тегишли ҳолларда мазкур Қонуннинг 56-моддаси қўлланилади. Шу билан бирга ойига 35 сўмгача иш ҳақидан хисоблаб чиқариладиган пенсиянинг энг оз миқдори 20 сўм қилиб белгиланади.

Қарилик пенсиясининг минимал миқдори ойига 20 сўм қилиб белгиланади».

«11-модда. Колхоз аъзоларига меҳнатда майиб бўлганлиги ёки касб касаллигига чалинганлиги оқибатида бериладиган инвалидлик пенсиялари СССРнинг «Давлат пенсиялари» тўғрисидаги қонуни 22-моддасининг «А» «Б» ва «В» бандларида ишчи ва хизматчилар учун кўзда тутилган миқдорларда тайинланади, тегишли ҳолларда мазкур Қонуннинг 56-моддаси қўлланилади.

Меҳнатда майиб бўлиш ёки касб касаллигига чалиниш оқибатида бериладиган инвалидлик пенсияларнинг минимал миқдорлари: 1-группа инвалидлар учун ойига — 35 сўм, II группа инвалидлар учун — 25 сўм, III группа инвалидлар учун — 16 сўм қилиб белгиланади.

Колхоз аъзоларига умумий касаллик оқибатидаги I ва II группа инвалидлик учун бериладиган пенсиялар СССРнинг «Давлат пенсиялари тўғрисида»ги Қонуни 23-моддасининг «А» ва «Б» бандларида ишчи ва хизматчилар учун кўзда тутилган миқдорларда тайинланади, тегишли ҳолларда мазкур қонуннинг 56-моддаси қўлланилади.

Умумий касаллик оқибатидаги инвалидлик учун тўланадиган пенсияларнинг минимал миқдорлари: I группа инвалидлар учун — ойига 30 сўм, II группа инвалидлари учун — 20 сўм қилиб белгиланади. Инвалидлик учун бериладиган пенсияларнинг максимал миқдорлари СССРнинг «Давлат пенсиялари тўғрисида»ги қонунида ишчи ва хизматчилар учун кўзда тутилган инвалидлик пенсияларнинг максимал миқдорлари даражасида белгиланади».

«14-модда. Меҳнатда майиб бўлиш ёки касб касаллигига чалиниш оқибатида вафот этган колхозчиларнинг оилаларига бериладиган пенсиялар СССРнинг «Давлат пенсиялари тўғрисида»ги Қонуни 33-моддасининг «А», «Б» ва «В» бандларида ишчи ва хизматчиларнинг оилалари учун кўзда тутилган миқдорларда тайинланади, тегишли ҳолларда мазкур қонуннинг 56-моддаси қўлланилади.

Умумий касаллик оқибатида вафот этган колхозчиларнинг оилаларига бериладиган пенсиялар СССРнинг «Давлат пенсиялари тўғрисида»ги Қонуни 34-моддасининг «А», «Б» ва «В» бандларида ишчи ва хизматчиларнинг оилалари учун кўзда тутилган миқдорларда тайинланади, тегишли ҳолларда мазкур Қонун 56-моддаси қўлланилади.

Пенсияларнинг минимал миқдорлари: оиланинг меҳнатга яроқсиз уч ёки ундан кўп аъзоси бўлган тақдирда ойига 30 сўм, оиланинг меҳнатга яроқсиз икки аъзоси бўлган тақдирда 20 сўм, оиланинг меҳнатга яроқсиз бир аъзоси бўлган тақдирда — 16 сўм қилиб белгиланади.

Боқувчисидан маҳрум бўлганлиги сабабли бериладиган пенсияларнинг максимал миқдорлари СССРнинг «Давлат пенсиялари тўғрисида»ги Қонунида ишчи ва хизматчиларнинг оилалари учун боқувчисидан маҳрум бўлганлиги сабабли тайинланадиган пенсияларнинг ишчи ва хизматчилар оилалари учун кўзда тутилган максимал миқдорлари даражасида белгиланади».

3. Ушбу Фармон 1971 йил 1 июлдан кучга киритилсин.

4. Ушбу Фармон кучга киритилишидан аввал тайинланган пенсиялар қуйидаги асосларда тўланади:

а) шу Фармонга биноан кўпроқ пенсия олиш ҳуқуқига эга бўлган пенсионерларга тўланадиган пенсиялар шу Фармонда белгиланган миқдорларда кўпайтирилади;

б) бошқа пенсионерларга тўланадиган пенсиялар аввал тайинланган миқдорларда сақланиб қолади.

5. Шу Фармондан келиб чиқувчи ўзгартишларни СССР ҳукумати қарорларига киритиш СССР Министрлар Советига топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1971 йил 3 июнь.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ИШЧИ ВА ХИЗМАТЧИЛАР УЧУН ҚАРИЛИК ПЕНСИЯСИ МИНИМАЛ МИҚДОРИНИ ОШИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ишчи ва хизматчиларнинг пенсия таъминотини янада яхшилаш мақсадида СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

1. Ишчи ва хизматчилар қарилик пенсиясининг минимал миқдори ойига 45 сўмга етказилиб, пенсиянинг ойига 120 сўмдан иборат амалдаги максимал миқдори сақлаб қолинсин.

Шунга биноан, СССРнинг «Давлат пенсиялари тўғрисида»ги 1956 йил 14 июль қонунининг 13-моддаси, (СССР Олий Совети ведомостлари, 1956 йил 15 сон, 313-бет) пенсиянинг минимал миқдори қисми қуйидаги тахрирда баён этилсин:

«Қарилик пенсиясининг минимал миқдори ойига 45 сўм қилиб белгилансин».

2. Бу Фармон 1971 йил 1 июлдан бошлаб кучга киритилсин.

3. Ушбу Фармондан келиб чиқадиган ўзгартишларни СССР ҳукумати қарорларига киритиш СССР Министрлар Советига топширилсин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1971 йил, 3 июнь.

Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитети Президиумининг Раиси
Жанубий Вьетнам Республикаси Мувaққат революцион ҳукумати маслаҳат кенгашининг Раиси

доктор НГУЕН ХИУ ТХОга

Жанубий Вьетнам Республикаси Мувaққат революцион ҳукуматининг Раиси

доктор ХЮИНЬ ТАН ФАТга

Жанубий Вьетнам Республикаси мувaққат революцион ҳукумати барпо этилган куннинг икки йиллиги муносабати билан совет халқи ва шахсан ўз номимиздан сизларга, Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронти Марказий Комитетига, маслаҳат кенгашига, Мувaққат революцион ҳукуматга ва бутун Жанубий Вьетнам халқига қардошларча оташин салом ва энг самимий қутловлар йўллаймиз.

Жанубий Вьетнам халқи Миллий озодлик фронти Марказий Комитети билан Мувaққат революцион ҳукумат раҳбарлигида ўз ватанини ажнабий интервенциячилардан ва сотқин Сайгон режимидан ҳалос қилиш учун, ўз диёрида хўжайин бўлиш ҳуқуқи учун курашда катта муваффақиятларга эришди. Ўтган икки йил мобайнида мамлакатнинг озод этилган районларида халқнинг революцион ҳокимияти анча мустаҳкамланди, Жанубий Вьетнам Республикаси Мувaққат революцион ҳукуматининг халқаро обрўйи янада ортди.

АҚШ ҳукмрон доиралари Вьетнам проблемасини ҳарбий воситалар билан ҳал этишга уриниб, Ҳинди-Хитой ярим оролида тобора янги-янги авантюралар қилмоқда. Улар Жанубий Вьетнамда «Вьетнамлаштириш» деб аталган уруш сиёсатини ўтказмоқдалар, Вьетнам Демократик Республикасига қарши қуролли иғвогарликларни тўхтатмаётирлар, Лаос ва Камбоджадаги агрессив ҳаракатларни кенгайтирмоқдалар. Лекин ана шу авантюраларнинг ҳаммаси доимо шармандаларча барбод бўлмоқда. Жанубий Вьетнам қаҳрамонона озодлик кучларининг ҳамда улар билан бир сафда ҳаракат қилаётган Лаос ва Камбоджа мард ватанпарварларининг матонати ва довюраклиги АҚШ империалистларининг макрли режаларини барбод қилмоқда.

Совет кишилари оммавий қаҳрамонлик, фидокорлик ва ғалабага бўлган букилмас ирода намуналарини кўрсатаётган Жанубий Вьетнам халқининг курашини қойил бўлиб кузатиб турибдилар. Улар Вашингтоннинг Ҳинди-Хитойдаги агрессив сиёсатини кескин қораламоқдалар ҳамда эркесвар Вьетнам халқини ва Ҳинди-Хитой ярим оролидаги бошқа халқларни муттасил ва қатъий қўллаб-қувватлашларини айтмоқдалар. КПСС XXIV съездида бу мададкорлик янги куч билан намойиш қилинди. Жанубий Вьетнам, Лаос ва Камбоджадаги озодлик ҳаракати ғалаба билан тугалланишига шак-шубҳа йўқ. Америка агрессорлари Ҳинди-Хитойдан ҳайдаб чиқарилади!

Миллий озодлик фронтига, Мувaққат революцион ҳукуматга ва бутун Жанубий Вьетнам халқига ўз ватанининг озодлиги ва мустақиллиги йўлидаги адолатли курашда чин кўнгилдан янги ажойиб муваффақиятлар тилаймиз.

Яшасин совет ва Вьетнам халқлари ўртасидаги бузилмас дўстлик ва жанговар бирдамлик!

Л. БРЕЖНЕВ. **Н. ПОДГОРНИЙ.** **А. КОСИГИН.**

Москва, Кремль. 1971 йил, 5 июнь.

«ЛУНОХОД-1»НИНГ САККИЗИНЧИ ИШ КУНИ

УЗОҚ КОСМИК АЛОҚА МАРКАЗИ, 5 июнь. (ТАСС). Совет автомат «Луноход-1» аппарати ишлаб турган районда Ой куни бошланди. «Луна-17» станцияси Ойга юмшоқ қўндирилганидан буён Ойдаги биринчи ўзи юрар аппарат саккизинчи марта илмий тадқиқотларга киришди.

4 июнь кечқурун луноход билан ўтказилган радио алоқа сеансида қуёш батареяси очилди ва автомат аппаратдаги борт системаларининг иши текшириб кўрилди. Телеметрик ахборотлар бераётган маълумотларга кўра, бутун Ой кечаси давомида луноходнинг борт системалари зарур миқдордаги иссиқликни жуда пухта таъминлаб турган. Луноходнинг асбоблар бўлмасидаги ҳарорат Цельсий билан 20 градус, босим эса симоб устунининг 743 миллиметрига тенг.

Ёмғир денгизи районидаги илмий эксперимент давом этмоқда.

МОНГОЛИЯЛИК ДЎСТЛАР ҲУЗУРИГА

КПСС ДЕЛЕГАЦИЯСИ МОНГОЛИЯ ХАЛҚ РЕВОЛЮЦИОН ПАРТИЯСИНИНГ XVI СЪЕЗДИГА ЖЎНАБ КЕТДИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко бошчилигидаги Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг делегацияси Монголия Халқ Революцион партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан Монголия Халқ Революцион партиясининг XVI съездида қатнашмоқ учун 5 июнда Москвадан Улан-Баторга жўнаб кетди.

Делегация составида КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари М. Ғафуров, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, Олтой ўлка партия комитетининг биринчи секретари А. В. Георгиев, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, Москва шаҳар партия комитетининг секретари В. Н. Ягодкин, КПСС Марказий ревизия комиссиясининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети бўлим мудирининг биринчи ўринбосари О. Б. Рахманин, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССРнинг Монголия Халқ Республикасидаги элчиси С. Н. Шчеткнин бор.

Внуково аэродромида делегацияни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий комитети ҳузуридаги партия контроли комитетининг раиси А. Я. Пельше, КПСС Марказий комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари П. Н. Демичев, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари К. Ф. Катушев, ва М. С. Соломенцев ҳамда бошқалар кузатиб қолдилар. (ТАСС).

«КОСМОС-426» ПАРВОЗДА

ТАСС АХБОРОТИ

1971 йил, 4 июнда — Совет Иттифоқида ернинг навбатдаги сунъий йўлдоши — «Космос-426» учирилди. Йўлдош ичига ўрнатилган илмий аппаратлар 1962 йил 16 мартда ТАСС эълон қилган программага мувофиқ космик фазони тадқиқ қилишни давом эттиришга мўлжалланган.

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ САЙЛОВ ОЛДИ УЧРАШУВЛАРИ

ПАРТИЯ ВА ХАЛҚ БИРЛИГИ

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ Ф. Д. КУЛАКОВ БИЛАН УЧРАШУВИ

НИЖНИЙ ЛОМОВ (Пенза области), 4 июнь. (ТАСС). Бугун бу ерда Нижний Ломов сайлов округи сайловчиларининг РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Федор Давидович Кулаков билан учрашуви бўлди.

Ишончли вакил — Нижний Ломов машинасозлик заводининг инженери В. А. Позднякова мажлис аҳлини Ф. Д. Кулаковнинг таржимаи ҳоли билан таништирди. У сайловчиларни сайлов куни коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг номзодлари учун овоз беришга, шу тариқа партия Марказий Комитети ленинча сиёсати учун, коммунистик қурилишдаги янги муваффақиятлар учун овоз беришга чақирди.

Шундан кейин Нижний Ломов район партия комитетининг биринчи секретари Н. К. Маркеев, Вадин районидаги «Завети Ильича» колхозининг сут соғувчиси А. В. Гуляева, Наровчат районидаги «КПСС XXII съезди» колхозининг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. А. Жернаков, Мокшан районидаги «Октябрь 14 йиллиги» совхозининг механизатори И. Г. Жуков, Беднодемьянск шаҳридаги 10-ҳунар-техника билим юртининг ўқувчиси Нина Муктепавел сўзга чиқдилар. Улар Коммунистик партиянинг ички ва ташқи сиёсатини қизғин маъқуллаётганликларини, КПСС XXIV съезди қарорларини амалга оширишга тайёр эканликларини айтдилар ва ўз коллективларининг меҳнатдаги муваффақиятларини гапириб бердилар.

Мажлис аҳли самимий кутиб олган Ф. Д. Кулаков нутқ сўзлади. У ўзига билдирилган юксак ишонч учун сайловчиларга астойдил миннатдорчилик билдирди ва бу ишончни Коммунистик партияга билдирилган ишонч деб ҳисоблашини айтди. Советлар ҳокимияти, деди депутатликка номзод, халқ ҳокимияти ва халқ учун барпо этилган ҳокимиятдир. Ҳар бир коммунист учун ўз халқига ўз социалистик Ватанига садоқат билан хизмат қилишдан ҳам юксак ва мўътабар иш бўлиши мумкин эмас!

Ҳозирги сайлов кампанияси, деди сўзини давом эттириб нотиқ, мамлакатда партия XXIV съезди туфайли сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати жўш урган вазиятда ўтмоқда. Съезд қарорларида мамлакатимизни иқтисодий, социал ва маданий ривожлантиришнинг улуғвор программаси ишлаб чиқилди. Бутун совет халқи бу программани якдиллик билан маъқулламоқда ва қўллаб-қувватламоқда, деди нотиқ.

Ф. Д. Кулаков саккизинчи беш йиллик планнинг бажарилиш якунларига тўхталиб, Пенза областининг ишчилари, колхозчилари ва меҳнаткаш зиёлилари экономикани ривожлантиришга катта ҳисса қўшаётганликларини айтди. Саккизинчи беш йилликнинг ўзидагина областда саноат ишлаб чиқаришининг умумий ҳажми 1,6 баравар, қишлоқ хўжалигининг асосий маҳсулоти бўлган доннинг ялпи ҳосили эса бир ярим баравар кўпайди.

Ҳозирги вақтда деди сўзини давом эттириб депутатликка номзод, партия социал тадбирларнинг, халқ турмуши моддий ва маданий даражасини анча оширишнинг катта программасини рўёбга чиқаришни биринчи ўринга қўймоқда. КПСС XXIV съезди белгилаб берган янги беш йилликнинг бош вазифаси аввало ана шуни кўрсатади.

Нотиқ шу вазифани ҳал этиш йўлларига тўхталиб, қишлоқ хўжалигининг роли ва аҳамиятини, уни янада ривожлантиришнинг энг асосий проблемаларини батафсил тушунтириб берди. Дон, гўшт, сут ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтиришни таъминламайдиган бўлсак халқ фаровонлигини дурустроқ ошириш тўғрисида жиддий равишда гапириб ҳам бўлмайди, деб таъкидлади у.

Сўнгра Ф. Д. Кулаков ҳозирги босқичда қишлоқ хўжалиги соҳасида партия ўтказаётган сиёсатнинг асосий йўналишларини гапириб берди. Партия қишлоқ хўжалигини техника билан қайта қуроллантириш ва ҳар томонлама интенсивлаштириш, унинг самарадорлигини ошириш йўлини тутмоқда. Шу мақсадда колхоз ва совхоз ишлаб чиқариши ҳамма тармоқларини комплекс механизациялаш, химиялаштириш ва ерларни мелиорациялашнинг катта программаси амалга оширилмоқда. Бу эса ўз навбатида саноатнинг қишлоқ хўжалигига алоқадор тармоқларини янада ривожлантиришни тақозо этади. Қишлоқ хўжалигини муваффақиятли ривожлантириш умум халқ, умум давлат ишидир. Эндиликда партия қишлоқни ривожлантиришнинг иқтисодий, моддий-техникавий ва социал масалаларини комплекс равишда ҳал этмоқда ва колхозлар билан совхозлар хўжаликни ҳозирги замон фани ва техникаси асосида олиб бора оладиган бўлиши учун ҳамма чораларни кўрмоқда.

Депутатликка номзод эндиликда жуда катта капитал маблағлардан ва моддий-техника ресурсларидан, шунингдек колхоз ва совхозлардаги катта-катта резервлардан мумкин қадар яхшироқ, энг кўп самара берадиган қилиб фойдаланиш энг асосий вазифа эканлигига алоҳида эътиборни қаратди. Нотиқ озуқа базасини мустаҳкамлашга боғлиқ бўлган масалаларга батафсил тўхталиб ўтди. Ҳамма турдаги озуқани ҳозирги замон фани ва техникаси асосида етиштириш, тайёрлаш ва асраш — гўшт, сут ва бошқа чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни анча кўпайтириш проблемасини ҳал этишнинг асосий калитидир.

Вақтни бой бериб қўймаслик, беш йилликни яхши бошлаш ва бу йил халқ хўжалик планининг ҳамма топшириқлари ва социалистик мажбуриятларни ҳамма корхоналар, қурилишлар, колхозлар ва совхозларда бажарилишини таъминлаш жуда муҳим.

Нутқининг охирида Ф. Д. Кулаков ўзига билдирилган ишонч учун сайловчиларга яна бир марта чуқур миннатдорчилик билдирди.

* * *

Ф. Д. Кулаков Пенза областининг бир қанча районларидаги совхозларни ва колхозларни бориб кўрди. У хўжаликларнинг экономикаси ва уларни ривожлантириш истиқболлари билан танишди, «Ермаковский», Тимирязев номли, «Урицкий», «Россия», «Беднодемьянский» совхозлари, «КПСС XXII съезди» ва «За коммунизм» колхозлари меҳнатчиларининг ҳаёти ва маишатини қизиқиб суриштирди.

Ф. Д. Кулаков ишчилар, колхозчилар, хўжаликларнинг раҳбарлари билан, партия ва совет ходимлари билан суҳбатлашди.

У Нижний Ломов машинасозлик заводини ва область «Сельхозтехника» бирлашмаси корхоналарини ҳам бориб кўрди.

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ К. Т. МАЗУРОВ БИЛАН УЧРАШУВИ

ЛЕНИНГРАД, 4 июнь. (ТАСС). Василий островдаги заводлар, фабрикалар, қурилишларнинг вакиллари, олимлар бугун Ленинград Совети номидаги маданият саройига тўпланишди. Бу ерда сайловчилар Василий остров сайлов округидан РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Кирилл Трофимович Мазуров билан учрашдилар.

Василий остров сайловчилари Россия Федерацияси давлат ҳокимиятининг олий органига К. Т. Мазуровни иккинчи марта ўз вакиллари қилиб кўрсатдилар.

Учрашувни Василий остров район Совети ижроия комитетининг раиси А. И. Филонов очди. Балтика заводи кема йиғувчиларининг бригадири, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, депутатликка номзоднинг ишончли вакили В. А. Смирнов К. Т. Мазуровнинг ҳаёт йўли ва фаолиятини гапириб берди. Ишчи мажлис аҳлини коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун якдиллик билан овоз беришга чақирди.

Шундан кейин Ленинград университетининг профессори В. А. Пешехонов, Калинин номли заводнинг ёш ишчиси Татьяна Смирнова, С. И. Вавилов номли давлат оптика институтининг директори М. М. Мирошников, Василий остров район партия комитетининг биринчи секретари В. В. Блинов сўзга чиқдилар. Улар ленинградликларнинг меҳнатдаги муваффақиятлари тўғрисида, улар партия XXIV съезди қарорларини муваффақиятли равишда амалга оширишга қизғин интилаётганликлари ҳақида гапирдилар.

Мажлис аҳли самимий кутиб олган К. Т. Мазуров нутқ сўзлади. У сайловчиларга чин кўнгилдан миннатдорчилик билдириб, менга билдирилган юксак ишончни халқнинг Коммунистик партияга ва унинг ленинчи Марказий Комитетига билдирган ишончи деб биламан, деб таъкидлади.

КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини барча совет кишилари якдиллик билан маъқулладилар. Мамлакат ижтимоий-сиёсий ҳаётининг марказида турган ана шу қарорлар ҳар бир коллектив, ҳар бир меҳнаткаш ишининг конкрет программаси бўлиб қолди, деди К. Т. Мазуров. Ҳозирги сайлов кампанияси ана шу қарорлар белгиси остида ўтмоқда, юксак сиёсий активлик ва меҳнат ғайратини ана шу қарорлар белгилаб бермоқда. Съезд қабул қилган программани, коммунистик қурилишнинг янги муҳим босқичини белгилаб берган ана шу программани муваффақиятли бажариш учун кураш чинакам умумхалқ иши бўлиб қолди.

КПСС XXIV съезди партиянинг совет халқи моддий ва маданий турмуш даражасини янада ошириш йўлини давом эттираётганлигини К. Т. Мазуров таъкидлаб ўтди. У мамлакатнинг беш йиллик биринчи йилида эришаётган муваффақиятлари тўғрисида гапириб, съезд қарорларини амалга оширишда ленинградликлар самарали қатнашаётганлигини таъкидлади.

Ленинград партия ташкилотлари, саноат корхоналарининг коллективлари хўжалик ислоҳоти афзалликларидан изчиллик билан фойдаланмоқдалар, ишлаб чиқаришни концентрациялаш ва ихтисослаштириш йўлини ўтказмоқдалар. «Позитрон», «Светлана», «Маяк», «Большевичка» бирлашмаларида, Киров заводида ва бошқа корхоналарда ишлаб чиқаришни ташкил этишнинг самарали формалари ишлаб чиқилди. Мамлакатнинг кўпгина иқтисодий районларида шу формаларни қўлланиш тажрибаси ўрганилмоқда. Бу бирлашмалар ва корхоналарнинг коллективлари ишлаб чиқаришни ривожлантиришнинг катта-катта резервларини беш йилликка хизмат қилдирдилар. Иш вақтининг ҳар бир минутидан унумли фойдаланиш учун кунт билан курашмоқдалар.

Депутатликка номзод ишлаб чиқарилаётган маҳсулотларнинг техникавий даражаси ва сифатини ошириш проблемаларига батафсил тўхталди. Бу — фан-техника революцияси шароитида мамлакат халқ хўжалигини ривожлантиришни жадаллаштирувчи энг муҳим омиллардан биридир.

Сифатни ошириш учун, олий стандартларга мос келадиган маҳсулотлар ишлаб чиқариш учун кураш завод ва фабрикалар меҳнатчиларининг, олимлар ва конструкторларнинг энг муҳим иши бўлиб қолиши керак, партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларининг доимо диққат марказида туриши лозим.

Бу гап халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришга ҳам тўла-тўкис тааллуқлидир. Съезд Директиваларида халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқаришни кўпайтириш режалари белгиланган. Бозорни зарур моллар билан таъминлаш — барча саноат министрликлари билан идораларининг энг муҳим вазифасидир. К. Т. Мазуров халқ истеъмоли маҳсулотлари ишлаб чиқариш йиллик планларини ошириб бажариш мажбуриятини олган Ленинграднинг илғор корхоналари ташаббусини юксак баҳолади.

К. Т. Мазуров ленинградликларни фан ютуқларидан ишда тўлиқроқ фойдаланишга чақирди. Фан ютуқларини тезроқ ишлаб чиқаришга жорий этиш, улардан ғоят самарали ва рационал фойдаланиш — ҳар бир олим, конструктор, инженер, ишчининг, хўжалик раҳбарининг ишидир.

Нотиқ баъзи бир халқаро масалаларга тўхталиб, КПСС XXIV съезди жаҳон революцион жараёнини ва коммунистик ҳаракатни ривожлантириш учун, социалистик ҳамдўстлик бирлигини янада мустаҳкамлаш учун тарихий аҳамиятга эга эканлигини уқтириб ўтди.

Нутқда совет кишиларини тарбиялаш, давлатни идора қилишда меҳнаткашлар ролини ошириш масалаларига катта эътибор берилди.

Ҳозирги сайлов кампанияси, деб таъкидлади К. Т. Мазуров, социалистик демократияни ривожлантиришда янги муҳим босқич бўлади. Партиямиз социалистик демократияни такомиллаштириш устида кунт билан иш олиб бормоқда.

Пировардида К. Т. Мазуров билдирилган ишонч учун сайловчиларга яна бир марта ташаккур айтди.

* * *

К. Т. Мазуров Ленинградда бўлган вақтида Балтика заводи кемасозлари ҳузурида бўлиб, янги океан кемасини қура бошлашда қатнашди, Василий остров тўқимачилик корхоналари билан, шаҳарнинг янги қурилишлари, савдо корхоналарининг иши билан танишди. У Ленинград университетига бориб, олимлар ва студентлар билан учрашди.

Смолнийда Ленинград область ва шаҳар партия комитетлари бюроларининг аъзолари билан Ленинград шаҳри ва областини ривожлантириш истиқболлари тўғрисида суҳбат бўлди.

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ Д. С. ПОЛЯНСКИЙ БИЛАН УЧРАШУВИ

ПАВЛОВСК, (Олтой ўлкаси), 4 июнь. (ТАСС). Олтой ўлкасидаги Павловск сайлов округининг юзлаб меҳнаткашлари 4 июнь куни РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари Дмитрий Степанович Полянский билан учрашмоқ учун Павловск ишчилар посёлкасининг маданият уйига келишди. Учрашувни Павловск район партия комитетининг биринчи секретари И. Е. Бережняк очди. Ишончли вакил — «Комсомольский» совхозининг директори А. М. Самохвал Д. С. Полянскийнинг ҳаёти ва фаолиятини гапириб берди, сайлов куни сайловчиларни коммунистлар билан партиясизлар бузилмас блокининг номзодлари учун якдиллик билан овоз беришга чақирди.

Бу даъватни Мамонтов районидаги «Кировский» совхозининг механизатори И. И. Степанов, Романов районидаги Ленин номли колхоз чорвачилик фермасининг бригадири Н. Ф. Котельников, Ребрихин районидаги ўрта мактаб муаллимаси Т. М. Дзибало, Павловск қишлоқ хўжалик техникумининг ўқувчиси Л. М. Бокова қизғин қўллаб-қувватладилар.

Мажлис аҳли самимий кутиб олган Д. С. Полянский нутқ сўзлади. У ўзини Россия Федерацияси Олий Совети депутатлигига учинчи марта номзод қилиб кўрсатган Олтой ўлкасидаги Павловск сайлов округи вакилларига самимий миннатдорчилик билдирди.

Нотиқ КПСС XXIV съездининг тарихий аҳамияти тўғрисида, партия белгилаб берган улуғвор планлар ҳақида гапирди. Эндиликда совет экономикаси анча мураккаб вазифаларни ҳал этишни таъминлашга қодир бўлиб қолди. Ҳозирги беш йилликнинг асосий йўли — халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини анча оширишни таъминлашдан иборат.

Шундан кейин Д. С. Полянский бу беш йилликда саноат, қишлоқ хўжалиги, транспорт ва алоқани ривожлантириш суръатлари тўғрисида, капитал қурилишнинг миқёслари ҳақида гапириб берди. У халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида фан-техника тараққиётини кескин жадаллаштиришни таъминлаш, экономикани бошқариш системасини яхшилаш, планлаштириш савиясини ошириш, иқтисодий стимулларни кучайтириш зарурлигини таъкидлади.

Нотиқ қишлоқ хўжалигининг вазифалари тўғрисида гапирганида, ҳозирги вақтда колхоз ва совхоз ишлаб чиқаришининг моддий-техника базасини анча мустаҳкамлаш режалаштирилганлигини уқтириб ўтди. Қишлоқ хўжалигининг ҳамма соҳаларини комплекс механизациялаштириш, химиялаштириш ва ерларни кенг кўламда мелиорациялаш, ишлаб чиқаришни ихтисослаштириш ва концентрациялаш, фан-техника ютуқларини жорий этиш қатъият ва изчиллик билан амалга оширилади. Дон ва пахта, гўшт ва сут, қишлоқ хўжалигининг бошқа маҳсулотларини етиштириш айни шу асосда ривожлантирилиши керак.

Партиянинг сиёсати, унинг саноат ва қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасида кўраётган амалий тадбирлари бундан буён ҳам Совет давлатининг сиёсий асоси бўлган ишчилар синфи билан деҳқонлар иттифоқини янада мустаҳкамлашга, шаҳар билан қишлоқ ўртасидаги, ақлий меҳнат билан жисмоний меҳнат ўртасидаги тафовутларни аста-секин йўқотишга қаратилган.

Партия янги инсонни вояга етказишни коммунистик қурилишнинг энг бош вазифаларидан бири деб билади, деди депутатликка номзод. Бу эса кенг меҳнаткашлар оммасида коммунистик дунёқарашни шакллантиришни, меҳнатга ва ижтимоий мулкка коммунистик муносабатни билдиради.

Бу — инсонга ҳурмат ва меҳрибонлик билан қарашни қарор топтиришга, ҳалоллик ва талабчанликни сингдиришга, ўтмиш сарқитларига муросасизлик билан муносабатда бўлишга ёрдам берадиган маънавий вазиятни вужудга келтириш тўғрисида доимо ғамхўрлик қилиш лозимлигини билдиради.

Партия совет кишиларида ўз социалистик Ватани учун, халқнинг буюк зафарлари учун фахрланиш туйғусини шакллантириш соҳасида катта иш қилганлигини Д. С. Полянский таъкидлаб ўтди. Ватанпарварлик руҳида тарбиялаш соҳасидаги бу олижаноб ишни айниқса ёшлар орасида тинимсиз олиб бориш лозим. Ўз тажрибамизни янги авлодларга ўргатиш, улар ота-боболари ишини, улуғ Ленин ишини муносиб равишда давом эттиришларига эришиш — бизнинг бурчимиздир, деди нотиқ.

Янги беш йиллик бунёдкорлик ва ижодкорлик учун чексиз уфқлар очиб беради. Ҳар бир йигит-қиз партия белгилаган планларни бажариш учун курашда шахсан ўзи нималар қилиши лозимлигини, коммунизм бинокорлари сафидаги ўз ўрнини белгилаб олиши керак. Ишлаб чиқаришнинг ҳар бир тармоғида, фаолиятнинг ҳар бир соҳасида — ҳамма жойда ёшларнинг забардаст қўли, жўшқин ғайрати, ижодий иқтидори ва таланти керак бўлади.

Олтой хотин-қизлари ажойиб ташаббус бошладилар. Улардан беш мингдан ортиқ киши қишлоқ механизаторлари бўлиб етишдилар. Ана шу ватанпарварлик ташаббусини ҳар томонлама қўллаб-қувватласа ва маъқулласа арзийди.

Сўнгра Д. С. Полянский Олтой ўлкасини ривожлантириш истиқболлари ҳақида, Олтой экономикаси ва маданиятини ривожлантиришнинг тўққизинчи беш йиллик учун белгиланган планлари чинакам улуғвор режалар эканлиги ҳақида гапирди.

Пировардида Д. С. Полянский ўлка меҳнатчиларига янги муваффақиятлар тилади, улар ўзларининг фидокорона меҳнатлари билан КПСС XXIV съезди тарихий режаларини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшадилар, деб катта ишонч билдирди.

* * *

Д. С. Полянский Олтой ўлкасида бўлган чоғида трактор ва мотор заводларини, Павловск авторемонт заводини бориб кўрди. Славгород, Кулунда, Рубцовск ва Павловск районларида, шунингдек, Барнаул ва Рубцовскнинг янги қурилишларида бўлди, ишчилар ва колхозчилар, саноат корхоналарининг, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари ҳамда мутахассислари билан суҳбатлашди.

Д. С. Полянский Олтой ўлка ва Барнаул шаҳар партия комитетлари бюроларининг аъзолари билан, ўлка ва шаҳар Советлари ижроия комитетларининг ходимлари билан учрашди.

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ М. А. СУСЛОВ БИЛАН УЧРАШУВИ

ТОЛЬЯТТИ (Куйбишев области), 3 июнь. (ТАСС). Химиклар ва машинасозлар шаҳри бўлган Тольяттида бугун Автозавод сайлов округининг сайловчилари РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Михаил Андреевич Суслов билан учрашдилар.

Ишончли вакил — Волжск автомобиль заводи партия комитетининг секретари И. Н. Федюнин депутатликка номзоднинг ҳаёти ва фаолиятини ҳикоя қилиб берди ва барча сайловчиларни сайлов куни якдил бўлиб коммунистлар билан партиясизлар блокининг вакиллари учун овоз беришга чақирди.

Сўнгра, синтетик-каучук заводининг катта аппаратчиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. С. Колесов, «Куйбишевгидрострой» бошқармасининг бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Н. П. Семизоров, 27-мактаб муаллими, РСФСРда хизмат кўрсатган ўқитувчи В. В. Шеметова, автомобиль заводининг созловчиси В. М. Малихин, «Куйбишевгидрострой» 17-қурилиш бошқармасининг сувоқчи-бўёқчиси В. Б. Федосова, КПСС шаҳар комитетининг биринчи секретари Н. Х. Оболонков сўзга чиқдилар. Улар шаҳар аҳолисининг меҳнатдаги муваффақиятларини, КПСС XXIV съездининг тарихий қарорларини бажаришга шаҳар аҳолиси муносиб ҳисса қўшишга интилаётганлигини ҳикоя қилиб бердилар.

Сўнгра, мажлис аҳли қизғин кутиб олган М. А. Суслов нутқ сўзлади.

У РСФСР Олий Совети депутатлигига ўзини яна номзод қилиб кўрсатиб билдирилган катта шараф учун сайловчиларга қизғин ташаккур айтди ва бу юксак ишончни оқламоқ учун ҳамма чораларни кўраман, деб ваъда берди.

Бу сафарги сайлов кампанияси, деб сўзини давом эттирди М. А. Суслов, совет халқининг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайрати ғоят юксалиб бораётган вазиятда ўтмоқда. Шу туфайли хўжалик ва маданий қурилишда ажойиб муваффақиятлар қўлга киритилмоқда, чунки КПСС XXIV съездининг қарорлари совет халқининг ғайратини кучайтириб юборди, барча совет кишиларининг ҳаётида янгиликлар вужудга келтирмоқда.

Партия Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети номидан XXIV съездга қилган ҳисобот доклади, СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1971—1975 йилларга мўлжалланган беш йиллик планига доир Директивалар, съездда қабул қилинган қарорлар, съезддаги бутун ижодий, ишчанлик ва принципиаллик вазияти Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ҳар қачонгидан ҳам кўпроқ жипслашганлигини ва бирлашганлигини яққол кўрсатди.

КПСС XXIV съездининг ҳужжатлари мамлакатимизни сиёсий, иқтисодий, социал ва маданий ривожлантиришнинг илмий жиҳатдан асосланган программасини баён қилиб берди. Бу программани партиямизнинг яқинда бўладиган сайловда таклиф қилаётган сайлов платформаси деб ҳисобламоқ учун ҳамма асослар бор.

Нотиқ иттифоқдош ва автоном республикалар Олий Советларига бўлиб ўтган илгариги сайловлардан кейин ўтган вақтни тасвирлаб шуни уқтириб айтдики, совет халқи Коммунистик партия раҳбарлигида коммунистик қурилишда жуда катта муваффақиятларни қўлга киритди.

Сўнгра, у Тольятти шаҳри барқ уриб ўсаётганлигини ва бу ўсиш шаҳардаги саноат тез ривожланиб бораётганлигининг натижаси эканлигини кўрсатиб ўтди. Бунга, жумладан, Волжск автомобиль заводи қурилаётганлиги далил бўла олади. Бошқа бир қанча катта корхоналар билан бир қаторда ана шундай завод қурилаётганлиги совет индустриясининг катта қадам ташлаб олға бораётганлигини намойиш қилмоқда.

М. А. Суслов мамлакатимизда ўтган йиллар мобайнида рўй берган жуда катта ўзгаришлар тўғрисида гапириб дедики, эришилган натижалар билан тўхталиб қолиш ярамайди, албатта. Хўжалик қурилишимизнинг айрим участкаларида жиддий нуқсонлар борлиги КПСС XXIV съездида қайд қилиб ўтилди. Саноат ходимларининг ҳам, қишлоқ хўжалик ходимларининг ҳам — ҳеч бир истисносиз ҳамма кишиларнинг — бурчи шуки, улар янги беш йилликда саноат ва қишлоқ хўжалик маҳсулотини аҳоли талабларини тўла равишда қондирадиган миқдорда ишлаб чиқаришни таъминлайдиган қилиб ишлаб чиқаришлари лозим.

М. А. Суслов нутқининг анчагина қисмини тўққизинчи беш йилликда совет халқи олдида турган вазифаларга бағишлади. Ҳамма жойда, деди у, социалистик мусобақа зўр куч билан ривожланиб бормоқда, бу мусобақада неча ўн миллионлаб меҳнаткашлар қатнашмоқдалар.

М. А. Суслов меҳнаткашлар депутатлари Советларининг роли тўғрисида гапириб, улар энг оммавий, чинакам демократик ташкилотлар эканлигини, социализм ғалаба қилган шароитда эса бутун халқимизнинг вакили бўлиб, жамиятимиздаги барча табақаларнинг манфаатини ифодалаётганлигини уқтириб ўтди.

Бизнинг партиямиз, деди нотиқ, социалистик давлатни мустаҳкамлаш, советлар фаолиятини яхшилаш, социалистик демократияни бутун чоралар билан ривожлантириш тўғрисида ,меҳнаткаш халқимизнинг энг яхши ўғил ва қизларини давлатни бошқаришга тортиш тўғрисида бундан буён ҳам ҳар томонлама ғамхўрлик қилаверади. Яқинда ўтказиладиган сайлов ҳам шу мақсадга хизмат қилади.

М. А. Суслов нутқининг охирида, Автозавод сайлов округининг сайловчилари ўзларининг гражданлик бурчларини шараф билан бажарадилар, коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун якдил бўлиб овоз берадилар, деб ишонч билдирди ва уларнинг ҳаммасига янги беш йиллик планни бажариш учун курашда катта меҳнат ғалабалари тилаб самимий истак билдирди.

* * *

М. А. Суслов Куйбишевда бўлган вақтида шаҳар билан танишиб чиқди. В. И. Ленин уй-музейини бориб кўрди, «Россия» шоколад фабрикасининг ишчилари билан учрашди. Тольяттида у шаҳарнинг янги районига бориб 28-мактабни кўздан кечирди, уч мингдан кўпроқ автомобилсозлар яшаб турган ётоқхонани бориб кўрди, электротехника заводининг ишчилари ва инженер-техник ходимлари билан учрашди.

САЙЛОВЧИЛАРНИНГ К. Ф. КАТУШЕВ БИЛАН УЧРАШУВИ

ГЕОРГИУ-ДЕЖ, (Воронеж области), 3 июнь. (ТАСС). Бугун бу ерда Георгиу-Деж сайлов округининг сайловчилари РСФСР Олий Совети депутатлигига номзод, КПСС Марказий Комитетининг секретари Константин Федорович Катушев билан учрашдилар. Темир йўлчилар клубига транспорт ташкилотлари, саноат корхоналарининг вакиллари, шаҳар зиёлилари, қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг вакиллари тўпланишди.

Ишончли вакил — Георгиу-Деж локомотив депосининг машинист-инструктори И. А. Капустин К. Ф. Катушевнинг ҳаёт йўлини ҳикоя қилиб берди ва сайловчиларни сайлов куни якдил бўлиб коммунистлар билан партиясизлар блокининг номзодлари учун овоз беришга чақирди.

КПСС Лискин район комитетининг биринчи секретари А. М. Воропаев, 2-мактаб муаллимаси В. Г. Тонконогова, мойэкстракция заводининг слесари И. М. Киселёв, локомотив депосининг бошлиғи Г. М. Кобилкин, ремонт-механика заводининг ишчиси, комсомол аъзоси Надежда Гурова йиғилишда сўзга чиқиб, партия билан халқнинг бузилмас бирлиги, сайлов арафасида коллективлар меҳнатда эришаётган муваффақиятлар тўғрисида гапирдилар.

Мажлис аҳли қизғин кутиб олган К. Ф. Катушев нутқ сўзлади. У ўзига билдирилган ишонч учун сайлов округи меҳнаткашларига чин кўнгилдан ташаккур айтди. Бу ишончни мен, деди депутатликка номзод, партиямизга ва унинг ленинчи Марказий Комитетига тўла равишда ва батамом билдирилган ишонч деб биламан. Партиямиз ва унинг ленинчи Марказий Комитети совет кишиларининг бахтли бўлиши учун тинмай ғамхўрлик қилиб келмоқдалар, уларнинг бутун фаолияти коммунистик жамият қуришнинг олий мақсадларига бўйсундирилган.

Ўртоқ К. Ф. Катушев КПСС XXIV съездининг тарихий аҳамияти, бу съезд совет жамиятининг маънавий-сиёсий бирлигини, партия билан халқнинг бузилмас жипслигини, коммунистлар билан ҳозирги замондаги революцион кучларнинг мустаҳкамланиб бораётган бирлигини яққол намойиш қилганлигини уқтириб ўтди. Нотиқ коммунистик қурилишнинг съездда қабул қилинган планларини улуғвор планлар деб тавсифлади, Воронеж областидаги саноат, транспорт, қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари олдида турган вазифалар тўғрисида гапирди.

Сўнгра, К. Ф. Катушев баъзи халқаро масалаларга тўхталиб ўтди. Мамлакатимизнинг ривожланиши, ташқи сиёсий проблемаларни ҳал қилиш характери, коммунистик қурилиш суръатлари, деди у, халқаро вазият билан, империализмга қарши курашнинг қандай бораётганлиги билан чамбарчас боғланган. Шу сабабли, табиийдирки, Коммунистик партия ва унинг Марказий Комитети жаҳон майдонидаги ишларнинг аҳволига ҳамиша диққат ва эътибор бериб турибдилар, тинчлик ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлаш тўғрисида доим ғамхўрлик қилмоқдалар.

Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар — халқларнинг социал тараққиёт учун олиб бораётган курашида мустаҳкам таянч бўлиб турибди. Жаҳон системаси бўлган социализм аввало, ўзининг намунаси билан, хўжаликни ривожлантиришдаги ютуқлари билан дунёнинг бошқа қисмига революционлаштирувчи таъсир ўтказмоқда. Социалистик мамлакатлар сиёсий идеологик жиҳатдангина эмас, шу билан бирга иқтисодий жиҳатдан ҳам йилдан-йилга бир-бирларига яқинлашмоқдалар, улар ўртасида хўжалик соҳасидаги ҳамкорлик кенгайиб бормоқда, халқаро социалистик меҳнат тақсимоти такомиллашмоқда.

Иқтисодий ҳамкорлик кўп жиҳатдан шу нарсага ёрдам бермоқдаки, Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган мамлакатларда ишлаб чиқариш миқёслари кескин равишда кенгайди, миллий даромад анча ошди. Ҳамкорлик тажрибаси шуни кўрсатиб турибдики, ишлаб чиқаришни ихтисослаштиришни ва кооперативлаштиришни кучайтиравериш, социалистик мамлакатлардаги экономиканинг энг муҳим тармоқларини ривожлантиришни бир-бирига маҳкам боғлаб олиб бориш, уларни иқтисодий интеграция қилиш йўлидан бориш керак. Социализмни янада ривожлантиришнинг объектив эҳтиёжлари, ҳозирги фан-техника революциясининг бутун бориши иқтисодий интеграцияни ғоят зарур иш қилиб қўймоқда. Ҳозирги вақтда социалистик иқтисодий интеграциянинг яқин ўн беш-йигирма йилга мўлжалланган комплекс программасини ишлаб чиқиш ниҳоясига етай деб қолди.

Ўртоқ К. Ф. Катушев қардош социалистик мамлакатларнинг халқаро майдондаги сиёсатини келишиб олиш яхши натижалар бераётганлигини ҳам айтиб ўтди, уларнинг реакцион империалистик доираларнинг агрессив ташқи сиёсий йўлига қарши олиб бораётган кураши тўғрисида ҳикоя қилиб берди. У социалистик ҳамдўстликнинг жипслашиш тенденцияси янада ривожланиб бораётганлигини қайд қилиб ўтди. КПССнинг XXIV съезди, Венгрияда ва Болгарияда қардош партияларнинг яқинда бўлиб ўтган съездлари, Чехословакия Коммунистик партиясининг шу кунларда бўлиб ўтган съезди ягона мақсад сари биргаликда бораётган партияларимиз, халқларимизнинг дўстлиги ва қардошлигини кўрсатувчи ёрқин намойишга айланди.

Қардош социалистик мамлакатларнинг коммунистик партиялари ва халқлари бошқа революцион кучлар билан иттифоқ бўлиб, ҳозирги кунда империализмга қарши кураш олиб бормоқдалар. Бу кураш осон эмас, бу курашда вақтинча чекинишлар бўлиши мумкин. Лекин биз шуни аниқ биламизки, ғалаба ҳамиша бизники бўлади. Бизнинг бу ишончимиз, деб давом қилди К. Ф. Катушев, марксизм-ленинизм назариясига, революционерларнинг кўп авлодлари орттирган тажрибаларга, ишчилар синфи ва барча меҳнаткашлар капитализмга қарши курашда қўлга киритган ғалабаларга, социалистик жамиятнинг очиқ кўриниб турган муваффақиятларига асосланади.

К. Ф. Катушев сўзининг охирида юксак ишонч билдирганликлари учун сайловчиларга яна бир марта ташаккур айтди ва, бутун кучимни Коммунистик партия ишига, халқ манфаатларига хизмат қилишга сарфлайман, деб ишонтирди.

* * *

К. Ф. Катушев Воронеж областида бўлган вақтида, КПСС область комитетининг бюро аъзолари билан учрашди, шаҳардаги механика заводини, Нововоронежский атом электр станциясини бориб кўрди. Лискин районида у Георгиу-Деж локомотив депосининг, «Лискинский» совхозининг, «Россия» колхозининг иши билан танишиб чиқди. Киров номидаги колхознинг паррандачилик фабрикасида бўлди.

ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

Кипр Республикасининг президенти архиепископ Макариос 4 июнда қабул маросимлари Уйида СССР Олий Совети Президиуми билан Совет ҳукумати шарафига нонушта зиёфат берди.

Совет томонидан зиёфатда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин ва бошқалар ҳозир бўлишди.

Кипр томонидан ташқи ишлар министри Спирос Киприану, президент ҳузуридаги вице-министр Патроклос Ставру ҳозир бўлдилар.

Зиёфат вақтида Кипр республикасининг президенти архиепископ Макариос меҳмонларга мурожаат қилиб нутқ сўзлади.

МАКАРИОС НУТҚИ

Олий Совет Президиумининг Раиси жаноблари!

СССР Министрлар Советининг Раиси жаноблари!

Совет раҳбарлари билан яна учрашишга муяссар бўлганлигим билан бахтиёрман. СССР Олий Совети Президиумининг Раиси жаноблари ва СССР Министрлар Советининг Раиси жаноблари, мен сизларга ва сизлар орқали — халқингизга менга кўрсатилган самимий меҳмондўстлик учун, менга ва мамлакатимга нисбатан изҳор қилинган дўстона туйғулар учун самимий миннатдорчилик изҳор қилмоқчиман.

Эҳтимол, Кипрдек кичик бир давлатнинг бошлиғи Совет Иттифоқидек буюк давлатга биринчи бор расмий визит қилаётгандир. Лекин менга кўрсатилган илтифот ва меҳмондўстликнинг самимияти учун мамлакатимнинг ҳажми мезон бўлмади. Мамлакатингизга келганимга бугун атиги уч кун бўлди. Бироқ ана шу қисқа вақт ичида ҳам шу дамгача кўрган нарсаларимнинг ҳаммаси менда жуда яхши таассурот қолдирди. Айни вақтда мен совет раҳбарлари билан совет халқи Кипрга эзгу-туйғулар билан қараётганликларини пайқадим.

Музокаралар давомида мен биз муҳокама қилаётган икки томонлама ёки халқаро характердаги кўпгина масалаларга қарашларнинг бир хил ёки яқин эканлигини зўр қувонч билан қайд этдим. Ҳамжиҳатлик руҳида ўтган музокараларимиз ғоят фойдали ва конструктив бўлганлигини қувонч билан айта оламан. Музокараларимиз вақтида биз таъкидлаб ўтган асосий принциплар ва қоидалар турли мамлакатлар ўртасидаги муносабатларга сингдирилиши лозим эканлигини айтдик. Катта ва кичик ҳамма давлатларнинг асосий мақсади — мустаҳкам тинчлик учун шарт-шароитни таъминлаб беришдан, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Устави принципларини ҳар томонлама ҳурмат қилиш ва амалга оширишдан иборат бўлиши лозимлигини таъкидладик. Ҳамма халқларнинг озодликка, ҳар бир давлатнинг суверенитети ва территориал бутунлиги ҳурмат қилинишига, бирон-бир давлатга зарар етказадиган ҳар қандай аралашувга йўл қўймасликка, ривожланаётган мамлакатлар турмуш даражасини оширишга бўлган мутлақ ва ажралмас ҳуқуқи бизнинг назаримизда жуда муҳим ва биринчи даражали роль ўйнайди. Бу принципиал қоидалар ҳамма давлатларнинг тан олиши лозим бўлган вазифаларни вужудга келтиради, асосий мақсадга, чунончи: ялпи тинчликни мустаҳкамлашга ва инсониятни ўз келажагига ишончсизлик билан қарашдан ва фалокат рўй бериши мумкинлиги хавфидан халос қилишга шу тариқа эришилади.

Кипрнинг кичик мамлакат эканлиги ва бу соҳадаги ялпи куч-ғайратларда катта роль ўйнай олмаслиги яхши маълум бўлса ҳам, лекин биз ўзимизга боғлиқ бўлган ҳамма ишларни қилаверамиз деб неча марталаб айтдик. Биз Бирлашган Миллатлар Ташкилотини ва БМТ Устави принципларини муттасил қўллаб-қувватлайберамиз. Биз қурол-яроғларни, айниқса ядро қуролини чеклаш ва халқаро кескинликни юмшатиш мақсадида қилинадиган ҳар қандай ғайрат-ҳаракатларни қўллаб-қувватлай берамиз. Худди шунингдек биз хавфсизлик масалаларига бағишланган Европа кенгаши чақирилишини қувватлай берамиз. Худди шунингдек биз Хавфсизлик Кенгашининг Яқин Шарқдаги тангликни бартараф қилиш тўғрисидаги 1967 йил 22 ноябрь резолюцияси амалга оширилишини қувватлайверамиз. Ҳамма ҳолларда биз Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг принциплари ва қоидаларини шак-шубҳасиз қўллаб-қувватлайверамиз. Ана шу принциплар билан қоидалар Кипрга нисбатан ҳам амалга оширилишига ҳаракат қиламиз.

Музокараларимиз вақтида мен Кипр проблемасини баён этиб бердим ва аҳволнинг янада ёмонлашиш хавфи борлиги тўғрисида Совет раҳбарларини хабардор қилдим. Бугун мен: Бизнинг проблемаларимизни четдан зўрлик билан ҳал этиш йўлидаги ҳар қандай уринишларга қаршилик кўрсатиш учун ҳар қандай қурбонлар беришга аҳд-паймон қилганлигимизни такрорлаш билан чекланаман. Биз оролимизни сиёсий ёки географик жиҳатдан бўлишга олиб борувчи қарорларни қабул қилдириш йўлидаги ҳар қандай уринишга қаршилик кўрсатамиз. Биз Кипр мустақиллиги ва суверенитетини чеклаб қўйишга ҳам рози бўлмаймиз.

Музокараларимиз вақтида совет раҳбарлари бизнинг фикримизни тўла тушунганлигидан ва Кипр проблемаси четдан зўрлаб қабул қилдириладиган ва Кипр халқининг катта кўпчилиги хоҳишига зид бўлиб тушадиган планлар асосида эмас, балки ҳамма эътироф этган демократик принциплар асосида тинч йўл билан ҳал этилиши лозим, деб айтганлигидан ғоят мамнун эканлигимизни изҳор қиламан.

Сўзимнинг охирида Совет Иттифоқига келиб, унинг раҳбарлари билан музокаралар олиб бориш имконияти берилганлиги учун ҳурсанд ва миннатдор эканлигимни яна бир карра изҳор қиламан. Менинг визитим иккала мамлакатларимиз ўртасидаги дўстона муносабатларга ва ҳамкорликка ёрдам берувчи омил бўлиб қолади, деб ишонгим келади.

Жаноблар! Николай Подгорний жаноблари билан Алексей Косигин жаноблари саломатлиги учун, совет халқининг тараққиёти ва равнақи учун Совет Иттифоқи билан Кипр ўртасидаги дўстлик учун қадаҳ кўтаришга ижозат бергайсизлар.

Шундан кейин СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин нутқ сўзлади.

А. Н. КОСИГИН НУТҚИ

Муҳтарам президент жаноблари!

Совет Иттифоқи ва халқимиз шаънига айтган дўстона тилакларингиз учун шу ерда совет томонидан ҳозир бўлган ҳамма кишилар номидан Сизга ташаккур айтаман.

Москвада ўтказган ана шу кунларингиз мобайнида сиз интернационализм туйғуси, ҳар қандай ҳаққоний иш учун курашаётган бошқа халқлар билан бирдамлик туйғуси жуда кучли ривожланган халқ орасида яшаб турганлигингизга қаноат ҳосил қилган бўлсангиз керак. Дарҳақиқат, бизнинг халқимиз инсоний қадр-қимматни ва адолатни ҳимоя қилиш, ички ишларга ўзгаларнинг аралашувидан халос бўлиш, ўзининг мустақил ривожланишга бўлган ҳуқуқини қарор топтириш йўлида бошқа халқларнинг интилишлари ва куч-ғайратларига ҳеч қачон бефарқ қараб турган эмас.

Президент жаноблари, Сизнинг мамлакатингиз мустамлака ҳукмронлигига қарши кипрликларнинг ҳаракати авж олган даврда бизнинг мамлакатимизда айниқса кенг машҳур бўлди. Империалистик кучларнинг аралашуви оқибатида Кипр халқининг эзгу орзу-умидларидан айримлари рўёбга чиқмай қолган бўлса ҳам, лекин у жасорат ва матонат кўрсатиб мустақилликка эришди. Лекин кураш йўллари нақадар мураккаб бўлмасин, биз кипрликларнинг ўз мустақиллиги ва озодлиги тўла тантанасига эришишларига ишонамиз. Бу мақсадга эришиш йўли орзу қилинганидек унчалик осон бўлмаслиги мумкин, лекин бутун дунёдаги халқларнинг қудратли озодлик ҳаракати зўр тўлқини ҳамма жойда бу йўлни тобора кенгайтириб бормоқда. Эндиликда бу ҳаракатни тўхтатишга ҳеч қандай куч қодир эмас.

Кипрликларнинг мустамлака зулмига қарши курашига совет халқи зўр хайриҳоҳлик билан қараб келди ва ҳозир ҳам у Кипр Республикасининг мустақиллиги, суверенитети ва территориал бутунлигини таъминлашга тааллуқли ҳамма масалаларда уларни батамом қўллаб-қувватламоқда. Биз кипрлик грекларга ҳам, кипрлик туркларга ҳам баб-баравар ҳурмат билан қараймиз ва уларнинг ихтилофларини музокаралар йўли билан ҳал этишда муваффақият тилаймиз.

Президент жаноблари, Москвадаги суҳбатлар пайтида Сиз жуда кўп проблемаларни муҳокама қилиш, Совет—Кипр муносабатларини ривожлантиришга катта эътибор бериш имкониятига эга бўлдингиз. Биз сизнинг Совет Иттифоқи билан Кипр Республикаси ўртасидаги тенг ҳуқуқли ҳамкорлик иккала мамлакат манфаатларигагина эмас шу билан бирга уч қитъа — Европа, Осиё ва Африка оралиғидаги Ўрта денгизнинг муҳим районидаги тинчлик ва хавфсизлик манфаатларига ҳам мос бўлиб тушади, деган ишончингизга қўшиламиз. Биз Кипрдаги аҳвол хусусида сиз ўз нутқингизда баён этган масалаларга тушуниш билан қараймиз.

Биз шунга аминмизки, Сизнинг Совет Иттифоқига қилган визитингиз ҳамкорлигимизнинг ҳамма соҳаларда Совет — Кипр дўстона алоқаларини мустаҳкамлашга хизмат қилади. Ўз томонимиздан биз бу соҳада куч-ғайрат сарфлашни бундан буён ҳам давом эттираверамиз.

Кипр халқи учун, унинг эсон-омонлиги ва равнақи учун, Кипр Республикасининг президенти архиепископ Макариос учун, ташқи ишлар министри С. Киприану учун ва президентга ҳамроҳ бўлиб келган бошқа кишилар учун қадаҳ кўтаришни таклиф қиламан!

Совет ва Кипр халқлари ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорлик мустаҳкамланаверсин!

Макариос ва А. Н. Косигин нутқлари қарсаклар билан кутиб олинди. Зиёфат самимий, дўстона вазиятда ўтди.

(ТАСС).

Фотолавҳалар

СУРАТЛАРДА: (юқоридан пастга) Наманган шойи тўқув комбинатининг ишчиси З. Тожихўжаева, Чирчиқ шаҳридаги химия машинасозлиги заводи ишчилари Г. Лазукова, Ҳ. Имомҳасанова ва Тошкентдаги «Қизил тонг» тикувчилик фирмасининг чевари М. Мўминоваларни кўриб турибсиз. Бу пешқадам ишчиларнинг ҳаммаси тўққизинчи беш йилликнинг қалдирғоч йилини муваффақиятли бошлашди. Улар беш ойлик планни муддатидан олдин адо этдилар.

А. Тўраев фотолари.

ҒАЛЛА ЎРИМИНИ ЎЙЛАЙСИЗМИ?

ТЕРМИЗ. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Сурхон воҳасининг ғаллакорлари тўққизинчи беш йилликнинг дастлабки йилида юксак мажбуриятлар олдилар. Улар она-Ватанга салкам 50 минг тонна дон етиштириб беришга сўз бердилар. Аммо, шуни тан олиш кераккн, бу йил февраль—март ойларида ҳарорат кўтарилиб борса-да, осмондан бир томчи ҳам нам тушмади. Апрель ойида атиги икки марта ёмғир ёғди.

Бундай аҳвол ғаллакорларнинг ишини қийинлаштириб юборди, дала ишларида қўшимча қийинчиликлар туғдирди. 42 минг гектар майдонда етиштирилаётган лалми буғдой-арпанинг тақдири айниқса хавфли бўлиб қолди. Шунга қарамай, ғаллакорлар чинакамига жасорат кўрсатдилар. Сел сувларидан экинларни суғоришда моҳирлик билан фойдаланиб, катта майдонларда мўл ҳосил етиштиришни таъминладилар. Миришкорлар 30 минг гектар суғориладиган ерлардаги ғалладан юқори ҳосил етиштириш учун кеча-кундуз астойдил курашиб, ажойиб натижаларга эришдилар. Шундай қилиб катта майдонларда мисли кўрилмаган дон ҳосили етиштирилди, қийинчиликлар мардонаворлик билан енгиб чиқилди.

Шу кунларда арпанинг қилтириғи сарғайиб, ўроққа келай деб қолди. Буғдой бошоқларида ҳам етарли миқдорда ҳосил элементлари тўпланиб, пишиб етила бошлади. Ғаллакор энг муҳим ва қатъий синов олдида турибди. Унинг эндиги ғалабаси ўрим-йиғимни қисқа муддатларда уюшқоқлик билан ўтказишга, етиштирилган ҳосилнинг бир бошоғини ҳам нобуд қилмай донни омборларга жойлашга боғлиқ. Ғаллакор ана шу синовда нўноқлик қилса, вақтни қўлдан берса—ютқизади, сабот—матонат кўрсатиб, мардонаворлик қилса—муддаосига эришади.

Хўш, Сурхондарё областида ғалла ўрим-йиғимига ҳозирлик ишлари қандай аҳволда? Қониқарсиз аҳволда деб айтишдан бўлак иложимиз йўқ. Колхоз ва совхозларда етарли миқдорда ўрим техникаси ҳам бор. Афсуски, кун сайин яқинлашиб келаётган ғалла ўрим-йиғимига тайёргарлик ишлари ўз оқимига ташлаб қўйилган. Бундай хунук вазият область қишлоқ хўжалик бошқармаси, область совхозлар трести ва «Узсельхозтехника» область бирлашмасининг раҳбарлари ва мутахассисларига жуда яхши аён. Аммо, уларнинг худди тамошабиндек қўл қовуштириб ўтиришлари кишини ҳайратда қолдиради.

СУРХОНДАРЁДА ҒАЛЛА ЎРИМ-ЙИҒИМИГА ТАЙЁРГАРЛИК КЕЧИКТИРИЛМОҚДА

Сўзимизнинг исботи учун фактларга мурожаат этайлик: шу дамгача 200 га яқин ғалла ўрадиган комбайн ремонтдан чиқарилган эмас. Ҳатто уларнинг бир қисми ҳанузгача ремонт устахоналарига ҳам олиб келинмаганлиги ғоят ачинарли бир ҳолдир. Лўнда қилиб айтганда, ҳозиргача областдаги ўрим агрегатларининг учдан бирига қўл урилгани йўқ.

Водийдаги энг йирик ғаллакор Бойсун ва Шеробод районларида мавжуд комбайнларнинг 40-50 проценти ремонт қилинди, холос. Қолган агрегатларнинг ремонти эса «запас қисмлар йўқ» баҳонаси билан сунъий равишда чўзиб келинмоқда. Гагарин районининг раҳбарлари эса қўлларидаги мавжуд 41 комбайндан энди 6 тасини нари-бери ремонтдан чиқардилар.

Денов, Сариосиё, Жарқўрғон районларидаги кўпчилик йирик ғаллакор хўжаликларда ўрим-йиғимга ҳозирлик ишларини кўздан кечирсангиз юрагингиз ачишиб кетади. Бу ерларда ғалла комбайнларининг ремонти ўлда-жўлда бўлиб қолганлиги устига тош-тарози, транспорт воситалари, ғалла тозалайдиган техника ҳам тайёр ҳолга келтирилмаган.

Областдаги «Бойсун», «Работ», «Сайроб», «Коммунизм», «Ўзбекистон» совхозларида, ўнлаб колхозларда комбайнларни ремонт қилиш иши ҳаддан ташқари суст ва сифатсиз бажарилмоқда. ремонтчи ишчилар, механик ва слесарлар учун моддий-маиший шарт-шароитлар яратилмаган. Улар тушлик овқатда уйларига кетиб 3-4 соат қимматли вақтларини бекорга кетказаяптилар. Шундай чигал бир вазиятда «Узсельхозтехника» органларининг раҳбарлари ремонт мастерскойларини зарур запас қисмлар билан таъмин этмаётганлиги ҳам ишнинг белига тепяпти.

Шуни ҳам айтиш керакки, хўжаликларнинг раҳбарлари дон ва дуккакли экинлардан уруғлик тайёрлаш ҳақидаги топшириқни ҳам унутиб қўйганга ўхшайдилар. Ахир, бўлмаса нима учун улар уруғлик участкаларини шу вақтгача ажратиб чиқмаяптилар?!

Кўпчилик хўжаликларда йил бошида уруғлик учун деб ажратилган участкаларда ёғингарчилик етарли бўлмаганлиги, сув танқислиги сабабли ғалланинг ривожи суст бўлди. Ана шундай участкалар ўрнида бошқа яхши участкаларни уруғликка ажратиш вақти келмадимикин? Афтидан, хўжалик раҳбарлари ҳам, мутахассислар ҳам муҳим масалага бефарқ қараб келмоқдалар.

Партия-совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари қишлоқ хўжалик маҳсулотларини харид қилиш ҳамда сифатини аниқлаш инспекцияларининг раҳбарлари, халқ контроли органларининг вакиллари жойларда ғалла ўрим-йиғимига ҳозирлик ишларини тезлик билан кўздан кечирмоқлари, далалардаги ҳосилни чамалаб аниқламоқлари, уруғлик участкаларни белгилаб чиқмоқлари зарур. Улар хўжалик раҳбарларидан ўрим техникасини қисқа вақт ичида тахт қилиш юзасидан қатъий масъулият талаб этмоқлари, юзхотирчиликка чек қўймоқлари, хирмон жойлар, тош-тарози, ғалла тозалайдиган техникани шай қилиб қўйиш тадбирларини кўрмоқлари шарт. Халқ контроли органларининг вакиллари ёнғинга қарши, далаларда, ташиш вақтида ва хирмон жойларда ғалланинг нобуд қилинишига қарши тадбирларни белгиламоқлари керак.

А. ХАЛИЛОВ.

АРПАГА ЎРОҚ ТУШДИ

Термиз районидаги «Намуна» колхозининг ғаллакорлари арпа ўримини областда биринчи бўлиб бошладилар. Эргаш Холбоев бошлиқ ғаллачилик бригадаси аъзолари 127 гектар арпанинг 22 гектарини икки кунда ўрдилар. Беда билан аралаштириб экилган бу арпанинг ҳар гектаридан 23 центнердан дон олинмоқда. Бригаданинг 65 гектар буғдойзорига ҳам эрта-индин комбайн киради.

Райондаги Жданов номли колхоз ғаллакорлари ҳам ғалла ўримини пухта ҳозирлик ва уюшқоқлик билан бошлаб юбордилар. Тўра Жўралиев, Омонниёз Ражабов ўртоқлар бошлиқ бригадаларнинг 120 гектар майдондаги ғаллазорларида комбайнлар бетиним ишламоқда. Ғаллакорлар ҳосил чўғини чамалаб кўриб гектаридан 30 центнердан ошириб дон олиш, ўрим-йиғимни 10 июнгача тугаллаш учун курашмоқдалар.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ДА БОСИЛГАНДАН КЕЙИН

БИР МАҚТАНЧОҚ «ҚИССА»СИ

Газетанинг шу йил 16 май сонида босилган юқоридаги сарлавҳали фельетон юзасидан Ўзбекистон ССР Қурилиш материаллари саноати министрлигидан олинган жавобда бундай дейилади:

Фельетон министрлик коллегиясида муҳокама қилинди. Унда келтирилган фактлар тўғри деб топилди. Ҳақиқатан ҳам брошюра на илмий ва на амалий қимматга эга. Бунинг устига, бошдан-оёқ Пилосов шахси ўринсиз мақталиб, кўкларга кўтарилган.

Қонунбузарлик қилиб, брошюранинг чиқишига рухсат этган техника бошқармасининг бошлиғи Л. М. Якубович ва шу ишга алоқадор бўлган шахслар қаттиқ жазоланди ҳамда давлатга келтирилган моддий зарар улардан ундириб олинди.

АХБОРОТ

БУХОРО

ЧУЧУК СУВ ФАБРИКАСИ

Бухоро областининг «Шофиркон» қоракўлчилик совхозида антиқа тажриба ўтказилди. Қизилқум марказидаги бу хўжаликда Ўрта Осиёда биринчи марта қуёш ёрдамида сувнинг шўрини ажратувчи мослама ўрнатилган эди. Мутахассислар бу тажриба яхши натижа бераётганлигини маълум қилдилар.

Бу ўзига хос чучук сув фабрикаси оддий қурилган. Мосламанинг устки қисми ойна билан беркитилган, шўр сув темир-бетон лотоклардан сизиб ўтади. Шу жараёнда қуёш нурлари махсус линзалар воситасида шўр сувга таъсир кўрсатади. Натижада сув буғланиб, шиша томида томчи-томчи бўлиб конденцатланади.

Қизилқумдаги бу чучук сув фабрикаси ҳар неча-кундуз тўрт тонна сувни тозалаб бериши мумкин.

ҲАЁТГА ҚАЙТИШ

Ғиждувон районидаги «Бўстон» шифохонасида кутилмаган воқеа содир бўлди. Бемор П. касалхонага келтирилганда унинг юрак уриши тўхтаган, қон томирларида ҳаракат сезилмас эди. Навбатчи врач Аҳмад Ҳамидов бемордаги ҳамма аъзолар ишдан тўхтаганлигини қайд қилди-ю, яна бир бор уни синчиклаб кўриб чиқди. Сўнгра беморнинг мия томирларида «жон» бор, деган хулосага келди ва бош врач Абдуллажон Ҳакимовни ёрдамга чақирди.

Шифокорлар беморга дарҳол тегишли медицина ёрдами кўрсатдилар. Орадан бир неча дақиқа ўтгач, шифокорлар юзида табассум пайдо бўлди. «Мурда» тирилган эди.

Ҳаёт билан хайрлашаётган бемор П. шифокорларнинг маҳорати туфайли тирик қолди. Ҳозир йигирма саккиз яшар П. соғ-саломат бўлиб кетди.

ПЎЛАТ МИНОРА

Яқинда Навоий шаҳар қурувчилари узунлиги салкам 200 метр келадиган улкан пўлат минорани махсус мослама ёрдамида тикладилар.

Навоий химия комбинати иккинчи навбат қисмининг бир меъёрда ишлашига ёрдам берадиган бу минора «Уралмаш» заводи коллективи томонидан тайёрланган эди. Химия комбинатида энг йирик диаметрли трубопроводларни монтаж қилиняпти. Трубопроводлар корхона цехларига оддий ҳавони етказиб беради. Бу оддий ҳаво ҳамда табиий газ ёрдамида корхонада сунъий тола ишлаб чиқарилади.

БЕШ ЙИЛЛИК ҚУРИЛИШЛАРИ

АМУ МАВЖЛАРИ

ЛАВҲА

Аму. Дарёнинг шошқалоқ бўтана сувлари кўпириб оқиб ётибди. Кирқкокил тўлқинлар қирғоққа тинмай тўш уради. Ҳар галги одатим шу — Туямўйинга келганимда дарё бўйида бир зум тураман, қирғоқда туриб, улкан дарё билан беллашаётган забардаст одамларнинг ҳаракатини кузатаман.

Хув, ана — бўлажак котлован учун жой тайёрлаётган қудратли машиналар: автомашиналар устига пўлат чўмичини тўлдириб-тўлдириб тош-тупроқ тўкаётган экскаваторлар, пўлат «қалқон»ини ерга тираб, кучли эпкин билан тупроқ сураётган бульдозерлар, елкасига тош-тупроқ ортган турнакатор самосваллар... Туямўйинда ҳаёт қайнаяпти. Ҳамма иш билан, ҳамма ҳаракатда.

Тепамда нимадир қарсиллаб кетди. Чўчиб бош кўтардим. Чақмоқ ўтли «тили» билан қопқора булутлар бағрини ялаб кетди. Момақалдироқ гулдуради. Булутларнинг кўз ёши дарё устига чак-чак томиб турди-да, сўнг бирдан жала қуйди. Дарёнинг сувга кўксини тутган қоятоши панасига югурдим. Энди Аму ҳайқириб, пишқириб оқарди. Тўлқинлар харсанг тошларга тинмай шалоплаб бош урарди. Ёмғир пардаси кафтига оппоқ ёлғиз уйни қўндирган қаршидаги қирғоқни кўздан яширди.

— Хо-хо-хо-о-й! Қаерда-а-с-из!

Тепамда кимнингдир қичқириғи эшитилди. Анвар. Овоз бердим. Елдай югуриб келди-да, ёнимга, қоятош панасига ўзини олди. Устибоши жиққа ҳўл бўлиб кетибди. Пешанасидан сизиб оқаётган томчиларни сидираркан, дарёга тикилди.

— Баҳорнинг биринчи ёмғири жала бўлиб ёғди. Биласизми бунинг маъносини? — деди у кафтларини ёмғирга тутаркан.

Биламан. Бу ҳақда ўтган йили дарё бўйида кекса балиқчи ҳикоя қилганди, баҳорнинг биринчи ёмғири жала бўлса, дарёда йил бўйи сув кўп бўлади, деганди у.

Анвар дарёдан кўз узмай гапида давом этди:

— Дарё энди тўлиб-тошиб оқса, бизнинг фойдамизга ишлайди, уни енгишимиз осонлашади.

Ҳа, Туямўйин гидроузели қурувчилари дарё тарихида биринчи марта бу йилдан бошлаб курашга чиқишди. Боягина бошқарма идорасида қурилиш схемасини кўрган эдим. Дарёнинг туби қалин қум, экан. Сўнг тош бошланаркан. Қум устига ҳеч қандай иншоот қуриб бўлмайди. Аввал қумни олиб ташлаш зарур. Аммо қандай қилиб? Оқиб ётган дарё остида бу ишни бажариш қийин. Қурилиш жуда қимматга тушади. Олимлар ва қурувчилар кўп ўйланишди. Таклиф ва мулоҳазалар кўп бўлди. Кейин бир қарорга келишди: дарё саёз пайтида унинг ўртасига тош—тўшама тўкиш керак. Сув кўпайгач, тўшалма остидаги қумни ювади. Қум ювилгани сари тош дарё тубига ўтиравераади. Йил охирига бормай Аму тубидаги қумдан асар ҳам қолмайди. Чўккан тош—тўшалма устига узлуксиз-тош ёткизилавергач, у метиндай мустаҳкам бўлади. Ана шундан кейингина тўшалма ортига қумдан асосий тўшалмани ёткизиш мумкин бўлади. Бунисига эса дарё зарар етказолмайди.

Тош тўғон кўз ўнгимда юксалиб борарди. Елкасига тош-тупроқ ортган самосваллар тўшалма устига юкларини бўшатиб, котлован томон ошиқишарди. У ерда ўнлаб экскаватор ва бульдозерларнинг бўғиқ ҳайқириғи ҳамон эшитилиб турарди.

Шамол қопқора булутларни адирлар устидан ҳайдаб кетди. Қуёш яна ҳамма ёқни чароғон қилиб юборди. Аллақаердан осмонга кўтарилган тўрғай қуёш нурини арғамчи қилиб тинмай сайраб уча бошлади.

— Одамлар ёнига борайлик, — деди Анвар.

Буғ бурқсиб кўтарилаётган қирадирлар томон кетдик. Дарё бағрига суқулиб кирган ярим орол биқинида экскаваторларнинг наъраси ҳаммаёқни тутиб кетганди. Ўртадаги экскаватор ҳовучидаги тупроқни «МАЗ» машинаси кузовига тўкди-да, узун ҳартумини кўтариб туриб қолди. Кабина ойнаси сурилиб қош-кўзини чанг босган йигитнинг боши кўринди. Анвар унга қўл силтади. Йигит чеккароқда ўтирган шеригини чақирди-да, штурвални унга топшириб ёнимизга келди. У экскаваторчилар бригадасининг бошлиғи Мадиёр Қиличев эди. Қўл олишдик. Мана шу қўллар яқиндагина Туямўйин гидроузели қурувчилари ёнига меҳмон бўлиб келган академик Пославскийнинг ҳам қўлларини қаттиқ қисганди. Академик билан экскаваторчи узоқ суҳбатлашганди. Бу суҳбатдан уларнинг иккови ҳам зўр қониқиш ҳосил қилганди.

Мадиёр Анвар Маҳмудовга юзланди-да, гўё бўлиниб қолган суҳбатни давом эттираётгандай:

— Бригада ҳақидаги гап нима бўлди? — деб сўради.

— Хотиржам бўлавер, Мадиёр, таклифингни бошқармада муҳокама қилдик, маъқул бўлди, — Анвар шундай деди-да, сўнг менга тушунтирди. — Шу пайтгача шофёрлар алоҳида, экскаватор ва бульдозерчилар алоҳида бригадада эди. Яқинда ўтган партия йиғилишида Мадиёр комплекс бригадалар тузишни таклиф қилди. Энди комплекс бригадаларда ҳар уч касб кишилари бўлади. Жуда маъқул таклиф. Иш унуми ҳам, манфаатдорлик ҳам ортади. Энг муҳими — машиналар бекор туриб қолмайди.

— Хурсандман, — деди Мадиёр ва сўнг қўшиб қўйди. — Янги бригадалардан бирига албатта Олегни бошлиқ этиб тайинлаш керак. Ишбилармон, азамат йигит. Хўп бўлмаса, менга жавоб, бориб йигитларни янги гапдан хабардор қилай.

Мадиёр шундай деди-да, экскаватори томон кетди. У айтган Олег Конксни аввалдан танийман. Мадиёр таърифлагандай азамат йигит. Питнак қирларида экскаватори билан ҳозир бутун воҳани сув билан таъминлаётган Жанубий Хоразм каналини қазиганлардан бири. Туямўйин гидроузели қурилиши бошланган биринчи кундаёқ котлованга ишга юборишларини сўради. Ҳозир ҳам ҳамкасблари ўртасида пешқадамликни қўлдан бермай ишлаяпти. Унинг номи Туямўйин гидроузели қурилиши бошқармаси ташкил топган кундан бери «Ҳурмат тахтаси»дан ўрин олган.

Қурилишда Олег Конксь каби меҳнатсеварлар кўп. Экскаваторчи Раис Султонов Жанубий Хоразм канали қурилишида ишлаган эди. Сўнг Чорвоқ ГЭСига кетди. У ерда бир йил меҳнат қилди. Ўрганган ери экан, кўп йил тер тўккан ерига яна қайтди. Ўтган икки ой давомида ярим йилнинг ишини қилиб қўйди. «Ҳурмат тахтаси»да Раис ва унинг хотини Минисанинг портретлари ёнма-ён турибди. Бульдозерчи Амин Оннаqов. Аҳмад Ашуровлар бир сменада уч сменанинг нормасини бажаришяпти. Чордара сув омбори қурилишида Виктор Колсеникнинг номи жуда машҳур бўлиб кетган эди. Виктор яқинда Туямўйиндаги ҳамкасб дўстларидан хат олди. Жўралари уни ўз ёнларига чақиришган эди. Виктор оиласини олди-ю, Туямўйинга келаверди. Бошқармада унга уч хонали уй беришди, хўжалигини тиклаб олиши учун ёрдам қилишди. Ҳозир Викторнинг доңғи гидро узел қурувчилари ўртасида жуда кенг тарқалган.

Туямўйин гидроузели қурилишини янада тезлаштириш мақсадида гидроузел қурилиши бошқармаси ихтиёрида иккита қурилиш-монтаж бошқармаси ташкил этилди. Питнак зонасидаги саноат ва уй-жой бинолари қурилишини Искандар Юсупов бошлиқ қурилиш-монтаж бошқармаси котлован ҳамда шу зонадаги қурилишларни эса Анвар Маҳмудов бошлиқ қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи ўз зиммасига олди. Анвар асли тошкентлик. Институтни тугаллагач, турли сув хўжаликлари қурилишида ишлади, сўнг Туямўйинга ишга келди. Қисқа вақт ичида ёш инженер қурилишнинг баобрў бошлиғи бўлиб қолди.

Мўъжазгина вагончадамиз. Бу вагонча ҳозирчалик қурилиш-монтаж бошқармасининг идораси. Эшикдан кириб чиқаётганларнинг ҳисоби йўқ. Уларнинг кўпчилиги ишга қабул қилишларини сўраб мамлакатимизнинг турли районларидан келган кишилар. Бошқармада уларнинг ҳаммасини қучоқ очиб қабул қилишяпти. Чунки бу ерда мутахассислар етишмаяпти, ишчи кучи жуда зарур.

— Ҳозирча коллективимизда 150 киши бор. — деди Анвар. — Бу оз, жуда оз. Келгусида одамларимиз сони икки-уч мингга етиши керак. Мутахассисларга эҳтиёжимиз жуда катта. Ҳунари йўқлар ҳам келаверсин, қабул қилаверамиз, хоҳлаган ҳунарини ўргатиб, касб-корли қилиб етиштирамиз.

Туямўйин — истиқболли ер. Бўлажак ГЭС котлованида бу йил 1,2 миллион куб метр тош-тупроқ қазилади, шу зонада йилига 400 минг куб метр ҳажмда бетон ишлаб чиқарадиган завод, 400 минг куб метрлик қувватга эга тош майдалаш-саралаш комбинати, 20 минг тонна арматура ишлаб чиқарадиган арматура хўжалиги қад кўтаряпти. Келгусида шу ерда ишлайдиган 2-3 минг киши Туямўйин гидроузелини қуради, янги электростанция барпо қилади. Бир-бири билан туташиб кетадиган салкам саккиз миллиард куб метр сув сиғдирадиган сув омбори барпо этилади. Ўнг қирғоқда секундига 100 куб метр, чап қирғоқда 500 куб метр сув оқизадиган каналларни вужудга келтиради, икки томонлама шлюзлар қурилади. Ҳа, бу ерда қилинадиган ишлар кўп. Туямўйиннинг келажаги порлоқ. Бу келажак чордаралик Викторнинг, хоразмлик Мадиёрнинг, шу ерни иккинчи Ватан қилган поляк ўғлони Олегнинг, улар каби мавж уриб оқаётган Аму бўйида тер тўкиб меҳнат қилаётган юзлаб кишиларнинг қўлида.

Рафиқ ТУРСУНОВ,
Урганч—Тошкент.

З. РИБАК

ЯШИРИН ҲОЛАТДА

ҲАЖВИЯ

Мен кимман! Таассуфки, бу саволга икки оғиз сўз билан жавоб бериб бўлмайди. Ҳар гал иқтисодчи ўзини иқтисодчиман, сарроф-саррофман, бухгалтер-бухгалтерман, деганида ҳасаддан ёрилиб кетай дейман. Ҳаммасининг ўз касби бор. Хўш, мен кимман? Дарров тушунтириб бериш қийин. Эшитинг, бир бошдан гапира қолай.

Идорамиз бошлиғи Жавлон Мавлоновичнинг мени ишга қабул қилаётган пайтда айтган сўзлари ҳамон эсимда:

— Штатни ўзгартириб бўлмайди, ука, Мана, масалан, бизда юрист-консультант, деган штат бор. Ундан нима фойда? Бизда у космик кемада мўри тозаловчидай гап. Экспедитор эса сув ва ҳаводай зарур. Очиқ айта қолай, агар у бўлмаса, идора ёпилиб қолади деяверинг. Шундай экан, ўртоқ Қаймоқов, сиз яширин ҳолатда экспедитор бўлиб ишлайсиз-у, юрист-консультантнинг маошини бемалол олаверасиз, вақтинча-а! Шундай ташлаб қўймайман: деворга бошни уриб бўлса-да, экспедитор штатини қўлга киритаман! Ана ўшанда чўчимай ишлайверасиз.

Бошлиқ шу қадар тантанали ва ишонарли қилиб айтдики, фикрларининг самимийлигига сира шубҳа қолмади, Мен таклифни қабул қилдим.

— Энди, — деди Жавлон Мавлонович, — ер тагидан бўлса ҳам шестерна топинг. Бусиз ҳолимизга вой, топилса, шундай дуо қиламанки... Оёқни қўлга олиб югуринг, бўтам!

Бутун чечанлигу-эпчиллигимни ишга солиб, икки ҳафта деганда шестерналарни топишга мушарраф бўлдим. Оғзим қулоғимда, бутун қоидаси билан бошлиққа кириб рапорт бердим. Жавлон Мавлонович хурсанд бўлганларидан елкамга қоқиб қўйдилар:

— Баракалло! Энди, бўтам, яна бир иш чиқиб қолди. Барча идорадаги юрист-консультантларнинг кенгаши чақирилар экан. Сизга ҳам мажлисда маъруза айтиш топширилибди. Бошлиқ ҳайратдан оғзим очилиб қолганини кўриб, аста ўрнидан турди, Икки оғиз сўз билан кўнглимни кўтарган бўлди: «Кенгашда гапириш ҳам иш бўптими», — деди. Айтишларига қараганда, у киши бутун умрининг ярмисини ҳар хил мажлисларда нутқ сўзлаш билан ўтказган эканлар. Мана, сизга бой тажриба! Хуллас, у кишининг тажрибаларидан бойиб, кенгаш сари йўл олдим.

Бир маҳал раислик қилувчи фамилиямни айтиб қолди. Вазминлик билан минбарга кўтарилиб, аста маъруза бошладим. Нутқимнинг катта қисмини инсон ким, унга қандай муносабатда бўлинди, қандай муносабатда бўлмаслик керак сингари мавзуларга бағишладим.

— Энди, — дедим журъатланиб, — икки оғиз сўз юриспруденция, умуман, идорамиздаги баъзи...

— Регламент! — деб бақирди залнинг нариги чеккасидан кимдир ғазабнок. Бу овоз менга худди найнинг майин оҳангидай эшитилди. Одамда ўзинг билмаган нарсанг тўғрисида кишиларга ақл ўргатишдан оғирроқ иш бўлмаса керак. Қувончим ичимга сиғмай турувди, тағин аллаким:

— Майли гапиравер син, — деб қолса бўладими! Таклифлар овозга қўйилди. Нутқимни тўхтатишни ёқлаб кўпчилик овоз берди. Шундай қилиб, бу гал осонгина қутулиб олдим.

Яширин ҳолатдаги иш тобора мушкуллаша борди. Шестерна излаб, узоқ шаҳарлардан бирига қилган сафарим мени машҳур бир юристга рўбарў қилиб қўйди, Командировка гувоҳномамга мувофиқ кассадан билет олаётувдим, ўша машҳур юрист аста мени қучоқлади:

— Ўз ҳамкасабанг билан бир купеда кетиш қандай яхши! Менда ишимизга хос бир иккита фикр туғилиб қолди. Ўртоқлашамиз-а!

Баъзан шундай ҳамсуҳбатларни учратасанки, миқ этиб оғиз очишмайди. Бу ҳамкасабам эса батамом тескариси бўлиб чиқди. У чемоданини юқори токчага қўяр-қўймас гап бошлади.

— Ҳамкасаба, — деди у. — айбсизликни аниқлайдиган усулларни бир оз такомиллаштириш зарур эмасмикин? Қани, мулоҳазангизни айтинг-чи!

— Биласизми, — худди имтиҳон топшираётган студентга ўхшаб каловланиб гап бошладим, — бундай масалаларга ҳар ким ҳар хил ёндошади...

— Хўш ҳамкасаба, — деди у, — қани айтинг-чи? Дрейфус ишида процессуал тартибнинг бузилишига қай даражада йўл қўйилган? Ўйлаб ўтирмай дарҳол жавоб беринг.

— Биласизми, — тутила-тутила жавоб бера бошладим, — Дрейфус бир жиҳатдан ҳақ, лекин иккинчи томондан у ноҳақ...

Навбатдаги бекатлардан бирида темир йўл милициясининг вакили шахсимни аниқлаш учун поезддан тушишни таклиф этди. Бу, шубҳасиз, ҳамкасабамчинг иши бўлса керак, деб ўйладим.

...Бир куни кечаси алламаҳалларда уйимиздаги телефон жиринглаб қолди. Узоқдаги бир шаҳардан шестерналарнинг қандайлиги тўғрисида сўрашарди.

— Катта раҳмат! — трубкага қараб бақирдим, — шестерналар жуда яхши экан. Бирорта ҳам яроқсиз чиқмади. Яқинда цилиндрларни олиб келганиборамaн. Юклашга тайёрлаб қўяверинглар...

— Бу қанақа сирли суҳбат? — ғазабга минди хотиним. — Нега бошимни қотираяпсан? Мендан тузукроғини топиб олдингми? Жин урсин бундай ҳаётни! Энди мени алдаб бўпсан! Ё уни де, ё мени!

Хотинимни аранг тинчитдим: бир таниш экспедитор ўртоғим бетоб бўлиб қолувди, унинг ишини ҳам бажараяпман, — дея болохонадор қасам ичвордим.

Эртаси куни тонг отмасдан бошлиқ кабинетининг олдида ғайдо бўлдим. Бас, жоним ҳиқилдоғимга келди, қачонгача қонуннинг бирор бандини ҳам билмай туриб юрист либосида юраман? Ранг-рўйим ўзгариб кетган бўлса керак, танишларимдан бири:

— Жуда сарғайиб кетибсан, нима касалхонадан чиқдингми? — деб қолди. Бу гап қароримни янада қатъийлаштирди.

Бир маҳал қарасам, бир гурух нотаниш кишилар қуршовида бошлиқ келаяпти. У мени кўрибоқ:

— Киринг, Қаймоқов, комиссиядаги мана бу ўртоқларга сиз керак бўлиб қолдингиз, — деди. Комиссия аъзоларидан бири менга мурожаат қилди:

— Юрист-консультант сифатида тушунтириб берингчи, КЗОТ 47-моддасининг «В» пунктига сизда қандай риоя қилинаяпти?

— Биласизми.., — бирор даҳшатлироқ нарсани айтиб юборишдан чўчиб аранг гап бошладим, — биласизми. бир жиҳатдан риоя қилинаяпти, иккинчи томондан, албатта риоя қилинмаяпти.

— Аниқроқ айтинг. Мана, масалан, Трифонов билан рўй берган ҳодиса.., — комиссия аъзоси саволлар билан тўхтовсиз «ўқ»қа тутарди.

Мен ўрнимдан туриб, бундай яширин ҳолатда ишлай олмаслигимни бор овозим билан бақириб айтмоқчи бўлиб турувдим, эшик очилиб, секретарь қиз кириб келди-да, қўлидаги телеграммани бошлиққа узатди. Жавлон Мавлонович унга тез кўз югуртириб чиқиб, бирдан мени қучоқлаб олди, уч марта у бетимдан бу бетимдан ўпди.

— Табриклайман! Энди сен юз процент сенсан! Юрист-консультант ўрнига экспедитор штати тасдиқланибди. Ура!!!

...Қандай эркин нафас олганимни бир кўрсангиз эди! Энди ҳамма ерда ва ҳаммага фахр билан ўзимни таништиришим мумкин:

— Экспедитор Саривой Қаймоқов!!!

Русчадан А. НУРИМОВ таржимаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 — Концерт, 10.20 — Мультфильм, 10.30 — Концерт, 10.55 — МОСКВА, 11.00 — Янгиликлар, 11.05 — Диққат, юрак, 11.50 — Концерт, 12.30 — Телефильм, 13.00 — Музикали киоска, 13.30 — Фан оламида, 14.00 — Мультфильмлар, 14.30 — Музикали кўрсатув, 16.55 — ТОШКЕНТ. Ўзбек тилида: 17.00 — Мультфильм, 17.10 — Ёзувчилар болаларга. Хайриддин Салоҳ, 18.00 — Объективда киноҳаваскорлар. 18.50 — Қарши кундалиги, 19.00 — Футбол: «ПАХТАКОР» (Тошкент) — «АРАРАТ» (Ереван), 20.45 — АХБОРОТ, 21.05 — Пилла — давлатга, 21.35 — Область театрлари артистлари. Ширин Рамазонова. 22.30 — Анна Каренина (бадиий фильмнинг 2-серияси).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

10.00 — ТОШКЕНТ. Ўқув кўрсатувлари, 15.00 — МОСКВА, 19.45 — Беш йиллик марралари, 20.00 — Киносаёҳатчилар клуби, 21.00 — Эфирда «Молодость», 22.45 — Спорт программаси.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 — ФРУНЗЕ КЎРСАТАДИ.

7 июнь, ДУШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

17.30 — МОСКВА, 17.35 — «Пионерия», 18.00 — Телефильм, 19.00 — ТОШКЕНТ, 19.05 — Санъат ғунчалари, 19.35 — Ахборот, 19.50 — Вокзаллар қиёфасини ўзгартиради, 20.30 — Совет Армияси жангчилари учун кўрсатув, 21.05 — Ахборот, 21.20 — Ёш ижрочилар: Н. Шералиева, А. Азизов, 22.00 — Оламда нима гап? 22.30 — Футбол: СССР — КИПР.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 — ТОШКЕНТ, 19.00 — МОСКВА, 22.30 — Аннушка (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 — ДУШАНБА КЎРСАТАДИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 6/VI да Жизель.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 6/VI да Шоҳ Эдип. (Спектакллар кеч соат 8 да бошланади).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 6/VI да Хотинимнинг эри.

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Катта сайр (2 серия) — САНЪАТ САРОЙИ, «СПУТНИК», «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Ҳамиша навқирон ёшлик — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз соат 12, 2 ва 4 да). «ВОСТОК» (жуфт соатларда), «МОСКВА» (тоқ соатларда).

Кармен — «МОСКВА» (кеч соат 8 яримда), «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кеч соат 6 ва 9 да).

Бу телба дунё... — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Сангам (3 серия) — «КЎКЧА» (ўзбек тилида, кундуз ва кечқурун).

Ҳаётни беҳуда ўтказганлар — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА

Ҳаётни беҳуда ўтказганлар — ТЕЛЬМАН номли.

Катта сайр — «ФЕСТИВАЛЬ», Мангулик элчилари — «ХИВА».

АНГРЕН ШАҲАР 3-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1971—1972 ўқув йилига қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

контроль-ўлчов асбобларининг слесарь-монтажчилари, электр пайвандчилар, экскаватор машинистлари, пармалаш бўйича смена мастерлари (III класс шофери), электр газ пайвандчилар, турбина агрегатларига слесарь-монтажчилар.

8-10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган 15 ярим — 25 ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади.

Ўқув муддати — 1 йилдан 3 йилгача.

Бошқа жойдан келганларга ётоқхона берилади.

8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлиб 3 йиллик ўқиш муддатига кирганлар давлат қарамоғида бўладилар ва билим юртида 9 ва 10 синфни тамомлаб, ўрта маълумот ҳақида ва танлаган мутахассислиги ҳақида иккинчи аттестатга эга бўладилар.

Бошқа ўқувчилар ойига 36 сўм стипендия билан таъминланадилар.

Билим юрти ўқувчиларни синов имтиҳонларисиз қабул қилади.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Ангрен шаҳар, Жданов кўчаси, 40-уй, телефон 1-29.

ЯНГИЛИКЛАР, ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР

ПЛАНЕТАМИЗДА

МОНГОЛИЯ ХАЛҚ РЕВОЛЮЦИЯСИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ҚУТЛУҒ КУН ШАРАФИГА

Монгол халқи барча совет кишилари ҳамда қардош социалистик мамлакатлар меҳнаткашлари билан биргаликда шу йил 11 июлда Монголия халқ революциясининг 50 йиллигини тантанали нишонлайдилар. Ана шу қутлуғ сана муносабати билан монгол—совет дўстлик жамияти Марказий Совети Монголия Халқ Республикаси Министрлар Советининг ахборот, радиоэшиттириш ва телевидение Давлат комитети билан биргаликда шу йил май-июнь ойидан то 14 июлгача «Сиз Монголия Халқ Республикаси ҳақида нималарни биласиз?» деган мавзуда радиовикторина ўтказмоқда.

Конкурсни ўтказишдан мақсад — 1921 йилдаги монгол халқи инқилоби ғалабасининг тарихий аҳамиятини кўрсатиш; радио тингловчиларни монгол халқининг социализм қурилишидаги ютуқ ва муваффақиятлари билан таништириш; қардош мамлакатлар халқлари билан интернационал алоқани янада мустаҳкамлашдан иборат.

Радиовикторина қатнашчиси қуйидаги беш саволга жавоб бериши керак:

1. Сиз монгол халқининг доҳийси Сухэ Батор ва унинг жаҳон пролетариати доҳийси В. И. Ленин билан учрашуви ҳақида нималарни биласиз?

2. Монгол—совет қардошлик муносабатларини юридик жиҳатдан мустаҳкамлаган қандай ҳужжатлар сизга маълум?

3. Монгол ва совет халқларининг иқтисодий ва маданий ҳамкорлиги ҳақида ҳикоя қилиб беринг?

4. Монголия Халқ Республикасининг социализм қурилишида эришган ютуқлари ҳақида нималарни биласиз?

5. Монгол халқининг ҳаёти ва урф-одати ҳақида ҳикоя қилиб беринг?

Монголия Халқ Республикаси Министрлар Советининг ахборот, радиоэшиттириш ва телевидение Давлат комитети ва монгол—совет дўстлик жамияти Марказий Совети қуйидаги мукофотли ўринларни таъсис этишга қарор қилди. Биринчи ўрин учун иккита мукофот белгиланди. Радиовикторинада биринчи ўринни эгаллаган ғолибга Монголия Халқ Республикасига текин путёвка берилади. Иккинчи ўринга бешта, учинчи ўринга эса ўнта мукофот топширилади.

Монголия халқ революциясининг 50 йиллигига бағишлаб ўтказилаётган радиовикторинада қатнашаётганлардан хат-хабарлар шу йил 15 июлгача қуйидаги адрес бўйича қабул қилинади: Монголия Халқ Республикаси, Улан-Батор шаҳри, радио п я 365.

Конкурс натижалари 1971 йилнинг август ойи бошларида эълон қилинади.

Монголия Халқ Республикаси Министрлар Советининг ахборот, радиоэшиттириш ва телевидение Давлат комитети, монгол—совет дўстлик жамияти Марказий Совети.

ХАЛҚАРО МАВЗУДА

ЦЕЙЛОНДА НИМАЛАР БЎЛЯПТИ?

Цейлондан олинган расмий хабарларнинг бирида шундай дейилади: «Қуролли кучлар ва полиция қисмлари мамлакатнинг узоқ районларидаги ўрмонларда жойлашган исёнчиларни тугатиб бораяптилар». Иккинчи бир хабарда эса, 2 июндан бошлаб давлат ихтиёридаги барча мактаб ва университетлар, билим юртларининг очилиши айтилади. Хўш, сўнгги пайтларда Цейлонда қандай воқеалар содир бўлди, исён боиси нимада ва исёнчилар кимлар?

Бундан роса бир йил муқаддам мамлакат парламентига сайловларда Бирлашган фронт вакиллари Бирлашган миллий партия устидан ғолиб чиққан эдилар. Бирлашган фронт коммунистик ва озодлик партияларидан ташкил топганди. Сайловдан сўнг таниқли жамоат ва давлат арбоби, Цейлон озодлик партиясининг раҳбари Сиримаво Бандаранаике бошчилигида ҳукумат тузилди.

Бирлашган миллий партия мағлубиятининг сабаби шу бўлдики, у ҳукуматга раҳбарлик қилган даврда кўпроқ Ғарбга ва маҳаллий буржуазияга ён босди. Яъни, чет эл ҳамда хусусий капитал ривожига кўмаклашди. Ҳукумат «экономикани яхшилайман» деб, Цейлон рупиясини девальвация қилди. Натижада муомиладаги пулнинг курси деярли икки баробар камайиб кетди. Оқибат, кенг истеъмол молларининг нархи кўтарилди, тирикчилик оғирлашди. Бунинг устига ҳукумат аҳолига бериладиган гуруч миқдорини икки баравар қирқди, бошқа озиқ-овқат маҳсулотларига ҳам истеъмол нормасини жорий этди. Цейлоннинг чет давлатлардан қарзи 2 миллиард рупийдан ошиб кетди. Хуллас, Бирлашган миллий партия ҳукмронлиги даврида мамлакат экономикаси таназзулга учради, меҳнат аҳлининг турмуш даражаси пасайди. Ташқи сиёсат соҳасида ҳам ҳукумат миллий манфаатларга зид иш тутди. Шунинг учун ҳам Цейлон халқи бундай ҳукуматдан юз ўгирди, кенг социал иқтисодий тадбирлар программасини ўртага ташлаган Бирлашган фронт вакилларини ёқлаб чиқди.

Программа чет эл ва маҳаллий капитал фаолиятини чеклашни, давлат секторини мустаҳкамлашни, банклар ва улгуржи савдони национализация этишни кўзда тутди. Шунингдек, Бирлашган фронт халққа демократик эркинликлар беришга, тирикчиликни яхшилашга ва ишсизликни тугатишга ваъда берди. Бирлашган фронтнинг сайлов олди программасида, бўлажак ҳукумат империализм ва мустамлакачиликка қарши курашади, Вьетнам Демократик Республикаси, Корея Халқ Демократик Республикаси ва Жанубий Вьетнам Республикасининг Муваққат революцион ҳукумати билан дипломатик алоқа ўрнатади, деб эълон қилинди.

Сиримаво Бандаранаике бошчилигидаги янги ҳукумат Бирлашган фронт ваъдаларини бажаришга киришди. Даставвал, аҳолига бериладиган гуруч миқдори оширилди, сўнгра ташқи ва ички савдони назорат қилиб турадиган давлат савдо корпорацияси тузилди, Шунингдек, Цейлон портларига келган кемаларни ёнилғи билан таъминловчи Ғарб нефть компанияларининг филиаллари национализация қилинди.

Расмий маълумотларга кўра, экин майдонларининг 40 процентини чой, каучук ва кокос плантациялари эгаллайди. Плантацияларга чет эл компаниялари, асосан инглиз компаниялари хўжайин. Бинобарин, чой, каучук ва кокосдан келадиган даромаднинг катта қисми инглиз монополиялари чўнтагига тушади. Ана шу монополиялар фаолиятини чеклаш мақсадида махсус плантациялар министрлиги очилди. Ҳукумат янги конституцияни тайёрлашга қарор қилди. Сиримаво Бандаранаикенинг айтишича, «Конституция Цейлон миллати бирлигини мустаҳкамлайди ва мамлакатда социалистик демократия жамиятини барпо этишга хизмат этади».

Ташқи сиёсат соҳасида ҳам маълум ўзгаришлар бўлди. Цейлон ГДР, ВДР, КХДР билан дипломатик алоқалар ўрнатди. Жанубий Вьетнам Республикасининг Муваққат революцион ҳукуматини таниди. Айни вақтда Американинг «Тинчлик фонди», «Тинчлик корпуси» аталмиш ташкилотлари тақиқланди.

Янги ҳукуматнинг прогрессив чора-тадбирлари ички ва ташқи реакцияга хуш келмади, албатта. Маҳаллий буржуазия ва унинг чет элдаги ҳомийлари ҳукуматдан ўч олиш ҳаракатига тушдилар. Иқтисодий қийинчиликларни, яъни тирикчиликнинг ҳамон оғирлигини, ишсизликнинг тугатилмаганини рўкач қилиб, халқ орасида айниқса ёшлар ўртасида норозилик туғдиришга ошиқдилар.

Шу йил апрель ойининг бошларида мамлакатнинг турли районларида ҳукуматга қарши қуролли исён кўтарилди. Дастлабки кунларда исёнчилар қатор полиция участкаларини ва ҳукумат идораларини эгаллаб олдилар. Цейлон матбуотининг ёзишича, исёнчилар «халқ озодлиги фронти» аталмиш террористик ташкилотга аъзодирлар. Бу ташкилот ўта сўл ва сохта шиорлар билан ёшларнинг маълум қисмини исёнга торта олди. Цейлон прогрессив жамоатчилиги, жумладан Цейлон Коммунистик партияси исён илҳомчиларини қоралайдилар. Ҳукумат исённи бостириш учун шошилинч чоралар кўрди. Мамлакатда фавқулодда ҳолат ва комендант соати жорий қилинди, армия ва полиция исёнчиларга қарши ташланди. Исённи тугатишда ҳукуматга деҳқонлар, ишчилар, аксарият аҳоли ёрдамга келди. Натижада исён деярли бостирилди. Расмий хабарларга кўра, 9 мингдан ошиқ киши қуролларни ташлаб таслим бўлган.

Маълум бўлишича, исён миллий экономикага 200 миллион рупий миқдорида моддий зарар етказди. Зотан, ҳукумат олдида исён оқибатларини тезда тугатиш, иқтисодий проблемаларни ҳал этишдек оғир вазифа кўндаланг бўлди. Ҳукумат бу вазифани бажарса, реакцион кучларга жиддий зарба берган ва халқ ишончини оқлаган бўлур эди.

А. БОСИТ.

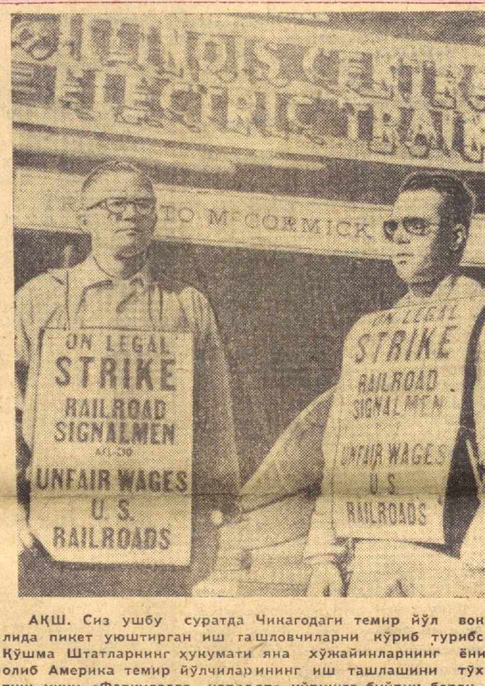

АҚШ. Сиз ушбу суратда Чикагодаги темир йўл вокзалида пикет уюштирган иш ташловчиларни кўриб турибсиз. Қўшма Штатларнинг ҳукумати яна хўжайинларнинг ёнини олиб Америка темир йўлчиларининг иш ташлашини тўхтатиш учун «Фавқулодда чоралар» кўришга буйруқ берди.
«Дейли уорлд» газетасидан олинган расм. (ТАСС).

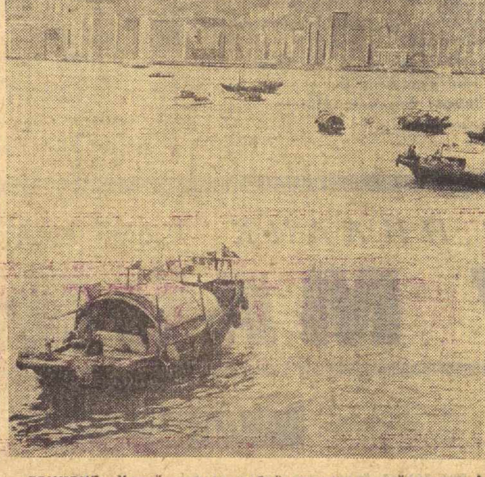

ГОНКОНГ Хитойнинг жанубий соҳилига жойлашган Англия мустамлакасидир. Дунёдаги йирик портлардан бири ҳисобланган бу шаҳар инглиз мустамлакачилигининг энг ёвуз белгиларини ўзида мужассамлаштирган. Суратда: Гонконгнинг денгиздан кўриниши.
Ю. МУРАВИН фотоси. (ТАСС).

ШОНЛИ САНА

ПАРИЖ, Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукуматининг ташқи ишлар министри Нгуен Тхи Бинь Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукумати тузилганлигига икки йил тўлганлиги муносабати билан Парижда қабул маросими ўтказди.

Қабул маросимида Франция ташқи ишлар министрлигининг юқори мартабадаги вакиллари, социалистик мамлакатларнинг элчилари, шу жумладан СССРнинг Франциядаги элчиси В. А. Зорин, Вьетнамга бағишлаб Парижда ўтказилаётган кенгашдаги Вьетнам Демократик Республикаси делегациясининг бошлиғи Суан Тхюи, Франциядаги жамоат демократик ташкилотларининг вакиллари, журналистлар ҳозир бўлишди.

(ТАСС).

УРУШГА ҚАРШИ

ВАШИНГТОН. Квакерларнинг Оқ уй олдида урушга қарши ташкил этган вахтасининг дастлабки кунлари ўтди. Вьетнамдаги урушга қарши чиқаётган бу кишилар президент резиденциясининг панжараси олдида плакатлар кўтариб олиб, саф тортиб турдилар. Бу плакатларда Американинг барча қўшинлари ва бутун ҳарбий техникаси шу йилнинг охиригача Жанубий Вьетнамдан олиб кетилсин, деб президент Никсон олдига қўйилган талаблар ёзилган. Урушга қарши кечаю-кундуз ўтказилаётган бу намойиш якшанба кунига қадар давом эттирилади.

Намойиш қатнашчилари президент Никсонга йўлланган хат текстини ўтиб бораётган одамларга тарқатмоқдалар. Шу хатда, АҚШ «уруш мамлакати эмас балки тинчлик мамлакати бўлсин», «Уруш тўхталсин ва хатоларни қайсарлик билан давом эттириш ўрнига президент ўзининг шу хатоларини тузатиш» тараддудини кўрсин деган талаблар ёзилган.

(ТАСС).

СЕНАТОРНИНГ ЭЪТИРОФИ

ВАШИНГТОН. АҚШнинг НАТОдаги иттифоқчилари ҳарбий харажатларнинг кўпини шу иттифоқчилар устига юклаш мақсадида Вашингтон қилаётган уринишларга қаттиқ қаршилик кўрсатмоқдалар. Шимолий Атлантик блоки парламент группасининг Брюсселда олиб борган ишида қатнашган сенатор Перси шундай таассурот билан Брюсселдан қайтиб келди. Перси конгрессда гапириб, Қўшма Штатларнинг Ғарбий Европа мамлакатларидан НАТО мудофаасига қўшаётган ҳиссаларини кўпайтиришни талаб қилганида уларнинг бу талабга «хайрихоҳлик билан қараганлигини» кўрмадим, деб эътироф қилди.

(ТАСС).

«Эркин дунё» қиёфаси

«ЎҒИРЛАШГА МАЖБУРМАН»

Гарлемдаги бу уйнинг деразаси ойнасиз. Унга тахта қоқиб қўйилган. Тахта оралиғидан зимистон хонага шамол гувиллаб кириб турибди. Электр ва газ бундан бир неча ой муқаддам узиб қўйилган. Илма-тешик бўлиб кетган томдан қопқора Нью-Йорк осмони яққол кўриниб турибди.

Кўпдан буён бузилиши керак бўлган ана шу уйда 23 яшар негр истиқомат қилади. Уни оддий қилиб Жонни дея қолайлик. Чунки у ўз номининг матбуотда ёзилишини истамади. Жонни эски газеталардан тўшалган ўриндиқда ётибди. Кийилавериб охари тўкилган ҳарбий форма уни совуқдан асрай олмайди. «Агар менинг ҳақиқий исмимни ёзсанг, тишларингни қоқиб оламан» дейди у, дўқдан кўра аламзадалик билан. Кейин нега бунчалик эҳтиёткорона иш тутаётганлигини тушунтиради. «Ҳукуматимиз мени Вьетнамда қотилга айлантирди, энди бўлса ўғирлик қилишга мажбур этмоқда».

Жонни — Вьетнамдан қайтиб келиб, Қўшма Штатларда иш излаб юрган минг-минглаб кишиларнинг бири, холос. Агар 1969 йили 20 дан 30 ёшгача бўлган америкаликлардан 150 минг киши Ҳинди-Хитойдан қайтиб, иш тополмай сарсон-саргардон юрган бўлишса, шу йилнинг бошларида уларнинг сони 300 мингдан ошиб кетди. Бир йил муқаддам уруш қатнашчиларининг 4,8 проценти иш тополмай юрган бўлса, ҳозир бундайлар 8 процентдан ҳам кўпдир.

Собиқ сержант гарлемлик Жонни олти ой давомида маҳаллий меҳнат биржасига қатнайвериб оёғидан оёқ қолмади. Кейин эса эҳтиёж уни «ўзига-ўзи ёрдам кўрсатишга» мажбур этди: «Энди мен баъзан қаердандир бир неча доллар, консерва банкаси ёки бир бурда нон ўмариб турибман. Авваллари сира ҳам ўғирлик қилмасдим. Аммо мени кишиларни ўлдириш учун юборган ҳукуматимиз эндиликда ўғирликка мажбур қилмоқда».

Нью-Йорк, Чикаго, Лос-Анжелос ёки Янги Орлеан сингари шаҳарларда бунақа жиноятчига айланган Жоннилар жуда кўп. Биргина Нью-Йоркнинг ўзи бултур 48 минг ветеранни қабул қилди. Шу йилнинг январида Нью-Йорк меҳнат биржаларининг бирига 4 минг ветеран иш сўраб келди. Шундан 1400 тасигина иш топишга муваффак бўлди.

Чикагодаги ветеранларга ёрдам кўрсатиш бюроларидан бирининг раҳбари Оскар Макдэниэл: «Иш сўраб келган беш кишидан биттасини ишга жойлаштира олсам ҳам чексиз қувонаман» дейди.

(«Штерн», Гамбург).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси №26. Редактор — 336545, Редактор ўринбосарлари — 337914, 330683. Масъул секретарь — 334455, Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469, 337221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331455. Халқаро ҳаёт — 337221. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 331216. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 331424. Оммавий ишлар ва хатлар — 332143, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338149. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон — 48—85, Бухоро — 3—31—42, Қарши — 38—42, Нукус — 42—62, Самарқанд — 31—972, Термиз — 54—01, Урганч — 34—55, Фарғона — 4-29-44, Гулистон — 22-09.

А. — 128. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Р. 01523.